

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rókk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Vésszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Feladás szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Péter király.

Budapest, szeptember 20.

(K.) Holnap reggel Péter király levezi fejről a töviskoronát s aztán a metropolita föltesz helyébe egy bronzkoronát. Ezt a koronát azokból az ágyukból csinálták, melyeket a szerbek, szabadságukért harcolván, éppen száz esztendővel ezelőtt vettek el a törököktől. Mielőtt korona lett, vér tapadt hozzá; mióta korona, megint csak vér tapadt hozzá. S ezzel a koronával cseréli fel szegény Péter király a hétköznapi töviskoronáját.

Századok óta nem koronáztak Szerbiában. Most sem a nép, csak a király kívánta szívósan a koronázást. Ezzel az aktussal a régi koronázott szerb királyok uralkodásához csatolja a maga kormányzását és mintegy kitörli a jogfolytonosságból az egész Obrenovics-korszakot. Köröskörül összes művelt szomszédai azt sottogták és harsogták az új király fülébe, hogy a királygyilkosokkal kell minden közösséget megtagadnia, de ő az Obrenovicsokkal tagadja meg a közösséget. Nyilván úgy gondolkozik, hogy tanácsosabb a holtakkal szakítani, mint az elevenekkel. S lehet, hogy Péter királynak Belgrádban igaza van. Neki pedig egyelőre az a fontosabb, hogy Belgrádban legyen igaza, ha mindjárt megharagszanak is reá a hatalmasságok. A hatalmasságok majd csak megbékélnek, de szűkebb hazájában rendre, nyugalomra és megelegedésre van

szüksége. Ezt pedig könnyebben éri el, ha a holtakkal szakít, mint hogyha az elevenekkel köt ki. Talán jól is számít, mert a beérkezett hírek eléggé kedvező hangulatról számolnak be. A koronázás ünnepeéhez az egész országból találkozik a lelkesedés.

De azért az a bronzkorona nem fogja elvenni Péter király főfájását. Egy esztendeje immár, hogy elfoglalta trónját. Hosszu vágyódás után, idegen országokban szerzett tapasztalásokkal érkezett vissza hazájába s azóta kétségtelenül rajtavolt, hogy azt a meggyőzött Szerbiát jobb korszak felé terelje. Sikerről vagy éppen eredményről azonban még semmit sem jegyzett fel a krónika. Az egyetlen siker az, hogy a világ aránylag hamar volt hajlandó elfeledni azt a vérfürdőt, melybe az Obrenovics-dinasztia fulladt. De ez talán nem is annyira Péter király érdeme, mint inkább a világ gyöngesége. Mert hiszen a szenzációkat, akármilyen világraszólók, hamar el szokták felejteni. Egyébként pedig Szerbiában nem igen javult a helyzet s ha a pártviszonyokat figyeljük, Péter királynak több lehet az aggodalma, mint a reménysege. A népek alig egytizedrésze az, mely az ugynevezett alkotmányos életben szerepel. Ezek: miniszterek, törvényhozók, katonák és hivatalnokok, hoznak és szegnek törvényeket, a többi kilencedrész egyszerűen türi, amit az a tizedik tizedrész üdvöst vagy kárhózatost művel. Ez az uralkodó ti-

zedrész pártokra bomlik, hajban van egymással és önmagával is. A radikálisok egymás közt és a liberálisok egymás közt szakadatlan háboruságban élnek. A király pedig úgy áll fölöttek, mint gyöngé hajó a háborgó vizek fölött. Ez is elég baj, de még nem minden. Mert legújabbban gyanus szimptomák mutatkoznak, hogy az a tűrő parasztság, a szerb nemzet kilenc-tizedrésze, mely eddig nem avatkozott a viszálykodó pártok dolgaiba, kezdi megtalálni az eszét és az akaratát. Erős parasztszövetségek alakulnak, melyek azt hangoztatják, hogy ők az igazi szerb nép s ha eddig nem volt szavuk a kormányzásban, hát ezental legyen. Nagy kérdés tehát, hogy rövid idő múlva nem kell-e annak a gyöngé hajónak sokkal hatalmasabb hullámok között és sokkal veszedelmesebb viharokban táncolnia.

A legközelebbi választásoknál vagy később, de bizonyos, hogy a szerb nép jelentkezni fog a maga jogaiért. Mit szólnak majd hozzá a veszekedő pártok? És mit szól szegény Péter király? A pártok talán összeszagnak, megbékülnek és szöveteznek, mint valami veszedelem ellen. De a király! Ő olyan országban várta a maga idejének elkövetkezését, ahol a nép jogainak teljességével él. Neki van érzéke a nép jogai és követelései iránt. Jobban is tudna boldogulni ezzel a romlatlan néppel, mely mellesleg a szerbek tulnyomó többségét is jelenti, mint azokkal a tor-

T Á R C A.

A tudományok világából.

(A Mars lakóiról. — Egy csudálatos vulkán-képződmény.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —
Írta: ifj. Méray-Horváth Károly.

A csillagok lakói iránt nagyon felkeltette a kíváncsiságot a legújabb közleménye egy amerikai csillagásznak, Percival Lowellnek, aki bámulatos megfigyeléseivel ugyszólván kétségtelenné tette, hogy a Marson csakugyan élő lények vannak, hogy azok a sajtáságos tünemények, amelyek a Marson láthatók, mesterséges cselekvések eredményei. Ugy, hogy ma föltétlenül abba a felfogásba kell magunkat belelélni, hogy a Marson valami szédítően hatalmas, a mienket messze fölülmuló kultúra van. Az egész Mars csillagot mesterségesen öntözik! Tessék ezt elképzelni és belőle következtetéseket vonni, hogy milyenek lehetnek a Mars lakói. Mert azt, hogy a Marsot öntözik, azt bizonyítja Lowell, tagadhatatlanul erős indokollással.

De menjünk sorjába. Hiszen amióta az ember elhítte Copernicusként, hogy a csillagok mind fűdök és napok, azóta folyton igazta a képzé-

letet a kérdés, vajjon laknak-e ott is emberek. Giordano Bruno (1548—1600.) volt az első, aki állította, hogy igen, hogy ott is ugyanugy van élet, mint a földön. Mikor Galilei (1564—1642.) az ő hatalmas hollandiai távcsövével felfedezte, hogy a holdon épp úgy vannak hegyek és völgyek, mint a földön és hogy a Jupiternek négy holdja van: ő is azt a hitét fejezte ki, hogy a csillagoknak is vannak lakói. Még Newton, Leibnitz, Goethe, Kant, Herder, Herschel, Laplace is lehetőknek mondják, hogy a csillagokon hasonlóképp van élet, mint a földön. Sőt ennek a hitnek erős támogatója volt az a felfedezés, hogy a szinképelemzés útján kimutatható volt, hogy a csillagokon ugyanazok az anyagok, elemek vannak, mint a földön. Nos, hiszen akkor hasonló alakulásainak is kellett keletkezniük!

Csak amióta az élettani dolgokkal kezdtünk tisztába jönni, azóta tűnik a hit a csillagok lakhatóságáról. Amióta tudjuk, hogy egy bizonyos hidegen alul és egy bizonyos hőfokon felül megszűnik az anyagoknak minden olya tüneménye és természete, amit „élet“-nek nevezünk, és hogy az anyagoknak azon összetevődése, amely a szerves élet világot alkotja, csak ott keletkezik, ahol víz van, hogy víz nélkül nincs organikus anyag: — azóta tudhatjuk azt is, hogy élet, szerves élet csak ott lehet, ahol hasonló hőviszonyok vannak, mint a földn.

A látható csillagok legnagyobb része egy-egy

nap, tehát izzó tüztömeg, amelyen a szerves élet nem élhet meg. Ha szerves élet abban a hőben egyáltalán lehetséges lenne, úgy itt a földön sem szabná a végét egy bizonyos hőség, hiszen anyagok tekintetében ugyanazon anyagok vannak itt is, ott is, amint azt a Bunsen és Kirchhoff vizsgálatai beigazolták. Így életet már csak olyan csillagokon képzelhetünk el, amelyekeken lehűt felület, kéreg van, tehát csak a sötétebb csillagokon.

Elsősorban itt van a hold, amelyről egy évszázad előtt mindenki azt hitte, hogy ott is vannak emberek. Ma azonban tudjuk, hogy levegője, vize nincs. Ha a nap rásüt, akkor oly hőség van ott, amely a víz forr-pontján tul emelkedik. Árnyékos oldalán pedig 150—300° a fagypon alatt. Ezek gyilkos hatások minden létszakra.

A Merkurról tudjuk, hogy mindig ugyanazon oldalával fordul a nap felé. Ugy, hogy ezt a nap nemcsak hogy sokkal hevesebben sűti, de egész másképpen is, mint a földet.

A folytonos egyenletes hőség és a másik gömbfölen az állandó sötét hideg itt is minden szerves életet kizár. A Jupiter felülete még valóságnüleg folyékony. A Saturnus oly messze van a naptól, hogy oda már vajmi kevés hő és fény hatol. A gyűrűjéről azt vélték sokáig, hogy az a hőt és fényt némiképp pótolja; újabb vizsgálatok szerint azonban csak vizszatartja az odaérkező hő egy részét. Az Uranuson pedig igen sajtáságos viszonyok vannak. Északi szélessége

zsalkodó, vérszagtól mámoros kis-királyokkal, akikre most kell támaszkodnia. Kikkel fog akkor tartani a szegény király, akinek fejére holnap teszik a koronát? Lesz-e bátorsága, ereje és ifjusága, hogy nagyot merjen, és nem fog-e félni, hogy leesik fejéről a bronz-korona, ha lehajlik a néphez, minden erőnek ősi forrásához? Ma kis zsarnokok maguk fölé emelik, akkor megvethetné lábát az anyaföldön. Ma a levegőben lóg, akkor a nép szívén pihenne. S neki talán nemsokára választania kell. Ilyen gondoktól fő az a fej, melyre holnap harangok zúgása, ágyúk dörge, lelkesedők újjongása közben teszik a koronát. Szegény Péter király...

BELFÖLD

A katonák 450 milliója. A hadsereg felszerelésére a delegáció tudvalegoleg megszavazta a hadügyi kormány által kért 450 millió koronát. A magyar delegációban és később a képviselőházban is gróf Tisza István miniszterelnök kijelentette, hogy ez az összeg nem egyszerre kell, hanem apró részletekben, több évre felosztva, és a nemzetre nézve nem fog újabb megterhelést jelenteni. Ebben egyelőre meg kellett nyugodni és ez volt a helyzet tegnapig, amikor a hadügyi kormány értesítette a magyar és az osztrák kormányt, hogy a japán-orosz háború tanulságai arra indították, hogy eddigi terveinek megváltoztatásával, a hadsereg felszerelését gyorsabb tempóban akarja végrehajtani. Ez az elhatározás most már, amint a Neue Freie Presse írja, annyit jelent, hogy a tüzérség felszerelésére szolgáló költségekre azonnal szükség van. Az azonnali szükségessé váló összeg harmincegynyven millió koronát tesz ki. A kérdés körül már megindultak a tárgyalások Bécsben s a tárgyalásokban nem a miniszterelnök, hanem Lukács László pénzügyminiszter vesz részt, ami azt látszik igazolni, hogy a kérdés körül fölmerülő nehézségek nem Magyarországban, hanem Ausztriában vannak. A tanácskozások, úgy látszik, arról folynak, hogy a szükségessé vált első nagyobb részlet költségein utján vagy a pénztári készletek fölhasználása utján fedeztessék-e. Az osztrák delegáció tárgyalásai

folyan, az osztrák pénzügyminiszter már kijelentette, hogy nem helyeselné, hogy a 14. §. alapján szerezzenek nagyobb költséget. Ez a nyilatkozathoz nem is kötné az osztrák belügyminisztert, de teljesen megféle az osztrák közvélemény fölfogásának s minthogy másrészt a munkaképtelen osztrák parlamentől nem remélhető, hogy a nagyobb költségre vonatkozó javaslatot törvényerőre emelje; az osztrák kormány csakugyan van olyan, hogy a hadügyi kormány változott követkelessé törje a fejét. A magyar kormány helyzete valamivel, de csak valamivel kedvezőbb. A magyar parlament munkaképes és talán alapos okok ellenében meg is szavazná a javaslatot, de az is bizonyos, hogy nem könnyen és talán csak egy újabb obstrukció után. Ilyen eshetőséget pedig, különös tekintettel az ország pénzügyi és gazdasági helyzetére, mégsem volna érdemes fölidézni a japán-orosz háború tanulságai miatt. Politikai körökben azért sokat beszélnek az újabb fordulatról és kíváncsian várják, hogy lesznek-e és minő fejleményei.

Kereskedelmi szerződések. A Neue Freie Presse-nak jelentik Rómából, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötött tizenöt hónapos előzetes provizóriumot és a kereskedelmi szerződést vagy ma vagy holnapután írják alá. — A svájci kereskedelmi szerződés fölmondása minden kétséget kizárólag megtörtént. A szövetségi kormány ügyvivője bejelentette a közös külügyminisztériumban, hogy a svájci kormány hajlandó az új szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat megindítani.

Hadbírójelöltek a polgári bíróságoknál. A katonai igazságszolgáltatás reformjavaslata, mint már fölhívtalosan jelentették, legközelebb a törvényhozás elé kerül. A hadügyi miniszternek a hadbírójelöltek számának szaporításáról szóló legutóbbi rendelete is erre vall. A honvédelmi minisztérium is adott ki most egy rendeletet, amely a hadbírójelöltek kiképzésére vonatkozik s nagy súlyt helyez benne a jelöltek polgári jogügyi gyakorlatára. A rendelet, amely a hadbírójelölteknek a polgári bíróságokhoz való beosztásáról szól, a következőket tartalmazza:

A hivatászerű hadbírójelöltek, akik eddig egyévi hadbírói és hat hónapi polgári jogügyi gyakorlatot végeztek, az elsőfokú honvédbíróságoknál legalább kilenc hónapig s a polgári bíróságoknál és büntető ügyekben rendszerint legalább kilenc hónapig lesznek gyakorlatban. A polgári büntetőjoggyakorlat első felét a honvéd kerületi parancsnokságok székhelyén levő első folyamodású királyi büntető bíróságoknál, másik felét pedig az ugyanottani királyi ügyészségnél

kell kitölteni. A hadbírójelöltet nem alkalmazák a vizsgálóbíró mellé, hanem a gyakorlati bírói vizsgálatot nem tett joggyakorlók és al-jegyzők teendőit végzik. A királyi törvényszék, illetve ügyészség vezetője a joggyakorlat végzetével minősítő bizonyítványt állít ki a hadbírójelölt számára s ezt az illetékes honvédkerületi parancsnoksághoz juttatja. Ha a jelölt magviselése és szorgalma nem megfelelő, a törvényes, vagy az ügyészség vezetője javasolhatja az illetékes joggyakorlat alól való fölfüggesztését. A javaslatot az igazságügyminiszterhez, illetőleg a horvát bánhoz kell fölterjeszteni. A gyakorlaton levő hadbírójelöltek nem viselnek egyenruhát. A hivatalos hadbírójelöltek, amennyiben a honvédelmi terep terhére szolgálati általányt kapnak, ezt a polgári joggyakorlat alatt is megtartják. A polgári joggyakorlatot megelőzi a kilenc hónapi hadbírói gyakorlat. A polgári gyakorlaton levők csak betegség esetén, vagy különösen méltánylást érdemlő esetekben kaphatnak szabadságot. Az erre vonatkozó folyamodványt a bíróság illetve az ügyészség vezetője a honvédkerületi parancsnoksághoz teszi át; sürgős esetekben a bíróság és ügyészség vezetője is adhat nyolc napot meg nem haladó szabadságot. Azokról a hadbírójelöltekről, akik mint ilyenek, az eddigi szabályok értelmében már a polgári joggyakorlatban teljesítették gyakorlatot, a honvédelmi miniszter külön fog intézkedni, hogy mennyiben hozásztandók polgári büntető gyakorlatra.

KÜLFÖLD

Az angolok Tibetben. Brodrick indiai államtitkár Bradleyben beszédet mondott a tibeti kérdéssről. Kifejtette, hogy Anglia eljárása Tibetben, amelyet a tibetiek magatartása megokoltta tett, a kínai szuverenitás teljes elismerésével abból a célból történt, hogy az angol kereskedelemlnek tekintélyt szerezzen, a kárpótolás fizetését keresztülvigye és a Csumberi-völgy egy részét átmenetileg megszállják. Anglia gondosan ügyel arra a kötelezettségre, hogy tibeti területet állandóan meg ne szálljon és óvakoáni fog az ország belső ügyeibe való állandó beavatkozástól. Kijelentette még Brodrick, hogy Kitchener tábornok mint indiai főparancsnok már rendkívüli dolgokat vitt véghez. Az indiai hadsereg újjászervezése tervének kialakításával előkészület történt arra, hogy az indiai hadsereg lényegesen rövidebb idő alatt legyen mozgósítható, mint a hogy eddig volt és hogy módjában álljon szükség esetén több hónapig táborozni a nélkül, hogy további külső támogatásra szorulna. A határon a béke legjobb biztosítása az, értéskre adni azoknak, akik Anglia ellenségeivé válhatnak, hogy Anglia harcra készen áll.

ödök fokánál egy nap 2½ évig tart. 50° alatt 23½ évig, 80° alatt 37 évig. A sarkokon pedig 49 évig. E mellett a nap hőenergiájából csak egy negyedszázadrésze érkezik oda anuak, mint ami a földre jut. A Neptunon még kedvezőlenebb ez az arány. Ugy, hogy mindezeket a csillagokon a szerves élet föltételei élettani értelemben teljesen hiányzanak.

Csakis a Mars olyan, amelyen hasonlatos hőmérsékleti állapotok vannak, mint a földön. Csak hogy azzal a nagy különbséggel, hogy ott a tengerek már nagyon kiapadtak. Az elszórtva levő maradék tavakon kívül tengere csak az északi sarkon van.

És minden klimatikus viszonyainak ez a nyitja. Az, hogy míg a földön a tengerek mindenütt ontják a párákat és belőlük mindenütt támad a növényzet számára eső: addig a Marson párák csak az északi sarkon emelkednek, felhők ott támadnak, víz és hó a sarkok környékén esik és a Mars többi felületén a mi fogalmaink szerint rettentő a szárazság.

Már most itt kezdődik a csuda, amiről Percival Lowell hírt ad. Ugyanis amíg a földön a nap hozza a tavaszt és a zöldülés a föld sarkai felé húzódik, úgy hogy e szerint a Marsból azt látjuk, hogy tavasszal mint sötétedik a föld felülete az egyenlítő tájáról mind tovább a sarkok felé: addig a Marson ugyszólván a megfordított dolgot tapasztaljuk. A Mars tavaszával az északi sark felől az egyenlítő felé húzódik a söté-

tedés, a zöldülés. Mi ennek a tümeménynek a magyarázata? Aligha egyéb, mint amivel oly szorosán összefügg, t. i. hogy úgy, amint tavasszal az északi sarkon felgyülemlt hó és jég olvad, úgy terjed tova az egyenlítő felé az édesvíz és hozza a zöldülést, a tavaszt.

És ennek a mechanikájára vonatkozólag feledezett fel Lowell bámulatos dolgokat. Ugyanis hogy azok a csatorna-rendszert mutató vonalak, amelyeket a Marson ismerünk, tökéletesen annak megfelelő jelenségeket mutatnak, hogy a víznek ez a terjedése mesterséges. A zöldülés szakaszokként jelentkezik a csatornák körül. Mintegy ötven napig tart a tavasi besötétülés. Kivehető, hogy a csatornákon váltakozva terjed mindtovább a zöldülés. Az ehhez szükséges vízmennyiség oly rendszeresen és oly gyorsasággal ömlik mindtovább, naponta mintegy 53 angol mérföldnyire, hogy ezt csak mesterséges dologként lehet magyarázni.

Igy táruul fel előttük a Mars lakóinak élete, ebből az óriási technikából, ahogy az ő kevés vizükkel az egész földgömbjüket mesterségesen öntözik! Minő esodálatos kultúra lehet ott!

Gondoljunk el, hogy minálunk egy száraz nyár inséget idéz elő, pedig itt a Duna, Tisza, Maros és egynehány nagyobb folyó bő vízmennyisége, amit felhasználni éhetetlenek vagyunk, nincs a kulturánk annyira, hogy öntöznök a földeket!

Egy csudálatos geológiai alakulás magyará-

zatán török a fejüket a vulkánok természetével foglalkozó tudósok. A hírhedt Mont Pelé csuca ennek a találynak a színhelye. A Martinique-sziget rettenetes katasztrófája, a Mont Pelé mindenféle vulkanikus jelensége ismeretes tümemények a tüzkádók működésében. Hanem ami a nagy tűzhányás után történt, olyat még nem láttak és magyarázatát sem tudják kellőképp adni. Ugyanis a Mont Pelé csucán elkezdett egy kup 500 méter magasra nőni. Ennek a kupaak a töleéséből, a hegy tulajdonképpeni kráteréből pedig egy óriási, Eiffel-torony magasságnyi egyenes sziklaobelisz, valóságos tü. A falai majdnem tökéletesen függőlegesek. 1902-ben kezdett el a kráterből előnövekedni. És a csudálatos még hozzá az, hogy olykor-olykor megint visszahúzódott, hogy ismét még magasabba növekedjék. 1902. októberében 50 méternyire meredt fel. Novemberben 100 méter magas lett. 1903-ban 338 méter volt. A tenger felől úgy látszott, mint valami torony a hegytetőn. Májusig még növekvőben volt, ekkor azonban egyszerre elkezdett fogyni. Nem tudni, vajjon sülyedt-e vagy összeomlott, csak az 1903. szeptemberi kitörés az alsó kupot jelentékenyen felvetette és a sziklatü eltűnt. Azóta azonban megint egy újabb ilyen tühégy keletkezett, nem is egészen ugyanazon a helyen, de ez ma még csak 20 méter magas. Kétségtelven a vulkán erőinek nyomása alatt, amely a lávapura közetre gyakorlódik, kellett e találynyszerű formációnak alakulnia.

Az orosz-japán háború.

Budapest, szeptember 20.

Port-Arthurtól északnyugatra, az Icsan-erőd körül megint heves ütközet folyik; az oroszok állítólag nagystílű kirohanást tettek ez erőd ellen, de a japánok nagy veszteséggel visszaverték őket. Ez a jelentés ellentmond annak a képnek, amelyet a nagyközönség Port-Arthur helyzetéről az utolsó hónapok távirataiból magának alkotott. Ismételt híre jött, hogy a japánok már többször elfoglalták az Icsan-erődöt, de újra visszautaztak onnan, mert ez erőd szomszédságában sokkal magasabb védművek vannak még az oroszok birtokában s ekként a japánokat, alighogy elfoglalták a kitűnő pozíciót, az ellenség szakadatlan úgyutúze újabb távozásra kényszerítette. A mai londoni távirat azt jelenti, hogy az Icsan-erőd már hónapok óta japán kézben van, ez a tény érthetővé tenné azt a körülményt, hogy Port-Arthur új városrésze szenved a legtöbbet a japánok ostromától.

Port-Arthur szakadatlan úgyuzása közben sem némulnak el a békehangok. Egy tekintélyes orosz hang is emelkedik most a béke érdekében: *Mescerszkij* hercegé, aki a *Garasdaninban* azt bizonyítja honfitársaival szemben, hogy Oroszország tekintélyének csorbitása nélkül beszélhet a békéről. Azt mondja a hereg, hogy az eddigi harcéri események nem csonkították meg Oroszország méltóságát és presztízsét, mert Oroszország jelentős vereségeket nem szenvedett, csak mindenütt éreznie kellett az ellenség számbeli túlsúlyának következményeit és e szerint irányította hadműveleteit. Oroszország nem akarhatja minden áron a háborút, mert sokáig folytathatja és ezért megengedi neki becsülete és méltósága, hogy a vitéz ellenségnek felajánlja a békét.

Ha Japán elfogadja a békefeltételeket, annál jobb, akkor Oroszország fel fog lélekezni és az orosz nép áldani fogja békét hozó cáriját. De ha Japán Oroszország feltételeit nem fogadja el, akkor az egész felelősség a jövőben kiomlott vérért őt terheli és mind a 140 millió orosz egy sereggé alakul át, amely cáriját követve a csatába, addig nem rakja le a fegyvert, míg le nem győzte az ellenséget. Hogy melyek volnának azok a békefeltételek, *Mescerszkij* herceg nem mondja meg határozottan, de cikkéből ez is meg tudható. Egy őszinte és tartós japán szövetség perspektívája táru föl előtttem, írja *Mescerszkij*, szövetség a Csendes Óceán közös uralmáért és ha e szövetség, mint a Japánnal való béke célja, elismerhető, úgy mind a két államra nézve annál üdvösebb, minél korábban megkötetik.

Új csaták előtt.

Pétóvári, szeptember 20.

(Hivatalos.) *Kuropatkin* tábornoknak *Miklós* cárhoz intézett tegnapi keleti távirata jelenti:

Folyó hó 17-ikén behatóan felismerés történt. Az ellenség állásai *Pianjupusában* legalább egy 12 ágyúval felszerelt gyalogdandártól vannak megszállva. Egy kozák-járőr *Pianjupucától* nyugatra megtámadott egy japán marhaszállítmányt és 30 megrakott lovat ejtett zsákmányul. *Pianjupucától* keletre nem láttak ellenséges csapatokat *Pianjupucaközsg* körül ellenséges megerősítések érkeznek. A *liaojangi* ellenséges haderő nagy része már átszállott a *Taiceho* jobb partjára.

London, szeptember 20.

Arról a szombaton éjjel Jantáj közepében lefolyt csatáról, melyet *Kuropatkin* jelentett, japán hivatalos forrásból semmit sem tettek közzé. Csak a *Daily Telegraph* értesül *Sanghaiból*, hogy az oroszok a japánokkal a Jantájtól északkeletre fekvő magaslatokon találkoztak, őket azonnal megtámadták, de nagy veszteséggel visszaverték. *Kuropatkin* tábornok, a *Daily Mail* tiencesini jelentése szerint, egyáltalán nincs meglegedve az európai élelmiszerszállítással, mely akárhányszor felmondja a szolgálatot. Ugyanezen forrás szerint *Mukden* kiürítését, mely a *liaojangi* csata után már majdnem teljes volt, *Kuropatkin*, amikor látta, hogy a kimerült japánok az üldözést egy időre kénytelenek lesznek beszüntetni, visszavonta.

Szöul, szeptember 20.

Haraguchi tábornokot, a koreai japán csapatok parancsnokát Tokióba hívták.

London, szeptember 20.

Az egyesült három japán sereg ismét megkezdte előnyomulását *Kuropatkin* ellen. *Ojama* legújabbban 60.000 főnyi segédsapátokot kapott s ezekkel 300.000 emberrel rendelkezik. Ennek egyharmad része *Kuroki* vezérlete alatt áll, aki átkelt a *Hun folyón* és *Mukden* ellen vonul.

Port-Arthur ostroma.

London, szeptember 20.

(Hivatalos.) *Stüssel* tábornok a következőket táviratozza a cárhoz:

Szeptember 10. Az ellenség naponta folytatja az erősségek, az ütegek és a belső erősség ostromúgyuzását, a nélkül azonban, hogy eddig nagyobb tevékenységet fejtett volna ki. A sebesültek avval is mutatják hősiességüket, hogy alig tértek kissé magukhoz, visszamennek a küzdők soraiba. A csapatok szelleme kitűnő.

Szeptember 16. Ma éjjel három óra körül a japánok mintegy zászlóaljnyi erővel megtámadták a vízvezeteki zártáncot, de a helyőrség visszaverte őket. A japánok megerősítést kapva, megújították a támadást, de a helyőrség a tüzéségtől támogatva, félórás küzdelem után visszaverte őket. A japánok nagy veszteségeket szenvedtek és nem kísérlettek meg többé az ostromot. Különösen *Filipov* alhadnagy tűnt ki nagy vitézségével.

London, szeptember 20.

A *Daily Telegraph* jelenti *Csifuból* mai kelettel: Egy orosz tiszt port-arthuri levelei szerint a *liaotesani* erősségnél lévő tengerészeti ágyúk a folytonos lövedézés következtében *el vannak kopva*, Ezért a négy angol mértföldnyire nyugatra lévő erősséget aláaknázták, hogy felrobbantható legyen. Egy hajó, mely az ostromzárát áttörte, egy tenger alatt járó hajót *Port-Arthurba* hozott, melyet a *Pereszjet* sorhajó vett észre. Idézett lap még azt is mondja, hogy az adagok *Port-Arthurban* már szűkek, de még mindig elegendők.

Csifu, szeptember 20.

(Reuter.) Megbízható jelentések szerint tegnap napfeltekor általános ostromot kezdtek *Port-Arthur* ellen, mely alkonyatig folyton tartott. Minden jel arra mutat, hogy a japánok a *Port-Arthurtól* északkeletre lévő különböző főerőségeket akarták bevenni.

Tokio, szeptember 20.

A port-arthuri helyőrségből tegnap este a hatodik zászlóalj kitört, hogy visszahódítsa a *Jumensautól* jobbra lévő magaslatokat. Az oroszokat az ostromló sereg elkésredett csata után nagy veszteséggel verte vissza.

London, szeptember 20.

A port-arthuri orosz sereg, mint a *Central News* Tokióból jelenti, vasárnap este észak-i irányban nagygyarúny kirohanást kísérelt meg. A támadás a japánok által már hetek előtt elfoglalt *Icsan-erőd* halmainak keleti lejtői ellen irányult. Orosz részről 5-6 zászlóalj támadott és a harc, mely több óra hosszáig át nagyon hevesen folyt, az oroszok visszavonulásával végződött, kik a nagyon sok halottat hagytak hátra.

London, szeptember 20.

A *Port-Arthurban* levő orosz tisztok feleségei, akik *Csifuban* tartózkodnak, levelet kaptak *Port-Arthurból* férjeiktől, hogy nagy az aggodalom, mert az ágyúk a *liaotesani* erődtímenyeken a sok ágyuzástól hasznavehetetlenek lettek s ezért az erődtímenyek kerítéseinek mentén robbanó aknákat helyeztek el. A szolgálat a városban rendkívül fárasztó, a temetetlen holttestek nagy tömege tönkreteszti az idegeket és a helyőrség nagyon csekély ételporciókat kap.

London, szeptember 20.

Port-Arthurban a balti-flotta elindulását komolyan veszik, sőt a japánok *Port-Arthur* bevételét elhalasztják mindaddig, amíg a flotta Oroszországtól messze el nem távolodik és így megfoszthatassanak a lehetőségétől, hogy visszatérhessenek. *Port-Arthurban* a tengeri ágyúk állapota miatt is agódnak.

Miscsenko meghalt.

London, szeptember 20.

A *Morning-Post* sanghaji távirata szerint ott híre jár, hogy *Miscsenko* tábornok meghalt.

Megszökött orosz tartalékosok.

London, szeptember 20.

A *Standard*nak írják *Odesszából*, hogy a tartalékosok mozgósítása a *Jekaterinoszlávi*, *Besszarábiai*, *tauriai* kormányzóságokban szomorú eredménnyel járt. Mindjárt az első mozgósított kormányzóságban észrevették, hogy 3000 tartalékos hiányzik; ezek legnagyobb részét zsidók, akik még 4-5 hónap előtt kivándoroltak. *Jekaterinoszláiban* és *Besszarábiában* 3000 tartalékos tűnt el, a tauriai kormányzóságban ellenben kevés a hiányzó rezervista. A *volhyniai*, *podoliai* és *kievi* kormányzóságokban még rosszabbak a viszonyok. A tartalékos parasztok és iparosok tüntető gyűléseket rendeznek és fenyegetőznek, hogy nem tesznek eleget a behívásnak, ha pedig erőszakkal viszik őket a harcra, nem fogják löni az ellenségre. A forradalmi mozgalomban előljárnak a mozgósított tisztek. A *kievi* kormányzóság területén letartóztatott 17 tisztelet, mert azt hirdették a népek, hogy Oroszország már elvesztette a háborút s nem érdeke a lakoságnak, hogy tovább feccséröljék az orosz nép vérért az ázsiai harcra.

A mukdeni császársírok.

Páris, szeptember 20.

Pétóvárról táviratozza az *Echo de Paris* tudósítója, hogy a cári utasítására *Kuropatkin* értesítette a kínai kormányzót *Mukdenben*, hogy kimélni fogja a kínai császárok sírjait *Mukdentől* északra.

A sebesült orosz foglyok.

London, szeptember 20.

A *Times*nak táviratozzák *Pétóvárról*: A francia nagykövét a japán kormány megbízásából tudatta a külügyminiszterrel, hogy Japán kész szabadon bocsátani a beteg vagy sebesült orosz hadifoglyokat és azokat is, akik az egészségügyi csapatokhoz tartoznak.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56-12

Kiadóhivatal 54-39

HIREK

Budapest, szeptember 20.

BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Személyi hír. Nyíri Sándor honvédelemügyi miniszter ma reggel Balaton-Világosról a fővárosba érkezett.

A montenegrói trónörökös elutazása. Danilo montenegrói trónörökös és neje Milica hercegnő, ma reggel fél kilenc órakor a keleti pályaudvarról különvonaton kíséretükkel együtt elutaztak Belgrádba. A montenegrói trónörökös-pár holnap részt vesz Péter király megkoronázásán.

Berzeviczy miniszter a Ferenc József-intézetben. Ma délelőtt dr. Berzeviczy Albert kultuszminiszter dr. Boncz Ödön miniszteri osztálytanácsos kíséretében meglátogatta a budai Ferenc József-intézetet és a vele kapcsolatos főgimnáziumot. A minisztert a tanártestület és a diszcepcióruhában kivonult ifjúság élén dr. Demeczky Mihály fogadta. Az igazgató üdvözölte a minisztert, aki államtitkár korában részt vett az intézet alapításában. Berzeviczy Albert kultuszminiszter megköszönte az üdvözlést és örömet fejezte ki, hogy az intézetet megtekintheti. Ezután megtekintette a miniszter az intézetet s több osztályban kérdéseket is intézett a növendékekhez. Majd a tanácskozó teremben dejeuner volt.

Régi nemesség. Mint értesülünk, a király Benke Gyulának, a „Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön-részvénytársaság” vezérigazgatójának régi nemességét „tardoskeddi” előnévvel újra megerősítette.

A piemonti herceg. Racconigából jelentik: Ma délelőtt 11 órakor irták alá a királyi kastélyban Saracco szenátusi elnök, mint a polgári anyakönyvvizelőiség képviselője és Giolitti belügyminiszter, mint koronagyűző jelenlétében a trónörökös születésére vonatkozó okiratot, ki Umberto, Nicola, Tomasso, Giovanni, Mária nevet és a piemonti hercegi címet kapta. Tanuként gróf Nigra volt bécsi nagykövet, Biancheri kamarai elnök és az Annunciatia-rend lovagjai szerepeltek. A szertartás után reggeli volt. A király Giolitti miniszterelnöknek, Dessonnar tanárnak és gróf Tornelli párisi olasz nagykövetnek az Annunciatia-rend nagykeresztyéhez való nyakláncot adományozta.

Tauay Budapesten. Tauay Viktor Ágoston, az újságírókongresszus alelnöke Budapestre érkezett és a Hungária-szállóban vett lakást. Tauay ma este Rákosi Jenő főrendiházi tag társaságában az opera előadásán volt.

A muzeumok tanácsa. A muzeumok és könyvtárak országos tanácsa a nyári szünet után ma délután tartotta meg első ülését Wallace Gyula elnöklése alatt. Wallace az ülés megnyitása után lelkes szavakkal emlékezett meg Forster Gyuláról, a tanács régi tagjáról, akit a királyi kintűntetés bérésére emelt, majd örömmel konstataulta az elnök, hogy az országos tanács munkásságát ebben az esztendőben már pozitív eredmény is kísérte. Felolvasták ezután Berzeviczy közoktatásügyi miniszter leiratát, melyben tudatja, hogy átiratot intézett a belügy- és az igazságügyminiszteriumokhoz, valamint a főváros hatóságához a pornografikus irodalmi termékek terjesztésének megállítására véget. Jókai műveinek olasz népies kiadása érdekében érintkezésbe lépett a tanács a Révai-könyvkiadó céggel. A tanács elhatározta továbbá, hogy az ifjúsági egyesületek működésének előmozdítását szűkebb feladatai sorába is felveszi és hogy a földmívelésügyi miniszterium által szervezett gazdasági népkönyvtárak egy részét egyelőre 7000 korona költséggel szépirodalmi műveket fogja ellátni s hogy végül a népkönyvtárak és kisebb közkönyvtárak számára ajánlható művekről új könyvjegyzéket ad ki. A Muzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége október 29-én tartja közgyűlését Temesvároton.

Halálozás. Baloth Sándor kálozi ref. lelkész, 48-as honvéd, 78 éves korában, az általa felállított oltár felszentelése napján meghalt.

Kétféle erkölcs. Szörnyen bántotta az amerikaiak erkölcsi érzését, hogy Reed Smoot, aki a newyorki parlamentben Utah mormon államot képviselte, mind a hét feleségét és hetven gyermekét is magával vitte New-Yorkba. Hajsztát indították a mormon állam soknejű megbízottja ellen és kérvényekkel árasztották el a szenátust, hogy tiltsa ki a parlamentből Reed Smootot. Soknejűsége miatt azonban nem lehetett a parlamentből eltávolítani, mert Utah államnak joga van megbízottat küldeni, a mormon erkölcsök szerint pedig bizony nem bűn a soknejűség. Öttagu bizottságot küldött hát ki a parlament; a bizottság heteken át kutatta a Reed Smoot multját, egész sereg tanút hallgatott ki, de a vizsgáltnak nem volt meg a kívánt eredménye. Semmi megbecsületlenítő dolgot sem tudtak Reed Smootról kideríteni. Ellenkezőleg, bebizonyosodott, hogy feleségeivel például házasesetletet élt, gyermekeit pedig kitűnő nevelésben részesítette. Az utahi mormonokat nagyon bosszantotta a newyorki vizsgálat és elhatározták, hogy alaposan visszaadják a kölesönt. Hatvanöt ezer dollárt gyűjtöttek össze és megbízták a Pinkerton-féle detektív-vállalatot, hogy kuttassa ki huszonöt newyorki szenátor családjait titkaikat. A vizsgálat gazdagon gyümölcsözőt. Kiderült, hogy huszonöt szenátor házasesetletet botránys, hogy valamennyi iszákos, dühös kártyás és a családjáról egyik sem gondoskodik. Mindezt New-York utcáin falragaszok hirdették. A pellengére állított huszonöt szenátor majd a föld alá bujtik szegyenletében. Azt azonban megtették, hogy rágalmazási pört indítottak a Pinkerton-vállalat ellen. A régi rágalmazási pör talán még helyrehoz egyet és mást. Semmi esetre sem vesztethetik vele a szenátor urak...

Nemzetközi földrajzi kongresszus Washingtonból jelentik: A VIII. nemzetközi földrajzi kongresszus folyó hó 8-án reggel nyílt meg Washingtonban és Amerika több városában tizennégy napon át fog vándorgyűléseket tartani. Washington után lesznek ülései Philadelphában, New-Yorkban, a Niagara-vizeséknél, Chicagóban s St. Louisban, ahol 22-én lesz a záró ülés. A magyar kormányt és a Magyar Földrajzi Társaságot dr. Erődy Béla budapesti tankerületi főigazgató s a társaság elnöke képviseli a kongresszuson.

A megnyitó ülésen 500-nál többen vettek részt a világ minden részéből. Képviselve volt ott minden állam, minden ország. A kongresszuson Peary Róbert, a világhírű északsarki utazó elnököt és Roosevelt köztársasági elnök nevében Walcott tanár üdvözölte a kongresszust. Az idegen hatalmak és államok képviselőinek nevében dr. Erődy Béla a magyar kormányt és a földrajzi társaság nevében mondott üdvözlőt, kiemelve Amerikának nagyjelentőségű misszióját az emberiség, a tudomány, szabadság és munka szolgálatában, melyet a csillagos lobogó jelképe alatt végez. Szerenését kíván a kongresszus működéséhez. Együttal a magyar kormány megbízásából meghívást intéz a kongresszushoz, hogy a IX. nemzetközi földrajzi kongresszus helyül tartsák ki Budapestet. Beszédjét, melyet angolul mondott el, nagy lelkesedéssel fogadták. A meghívást illetőleg a rendezőség később tesz javaslatot a kongresszusnak, mint hogy a svájciak részéről is jött meghívás arra nézve, hogy a jövő kongresszus Genfben tartassék. Dr. Erődy Béla e hó 19-án New-Yorkban tartott előadást a földrajzi tudomány állásáról Magyarországon.

A szabadgondolkodók kongresszusa. Rómából táviratozzák: A Collegio Romano-ban ma nyitották meg a nemzetközi szabadgondolkodók kongresszusát. Résztvettek azon mintegy 4000-en, köztük számos külföldi és olasz előkelőség. Az üdvözlő beszédek után megválasztották diszelnökké Anglia részére Mondsleyt, Franciaország részére Berthelot-t, Németország részére Hoeckel-t, Olaszország részére Lombrosot, Spanyolország részére Salmeront, Norvégia részére Björnson-t és Oroszország részére Novikoffot. A megnyitó ülés után a kongresszus tagjai a Porta-Piahoz vonultak, hol az 1870. szeptember 20-iki bevonulás emlékére koszorút tettek le.

Cyrano de Bergerac sirja. Legközelebb meg fogják kísérelni Cyrano sirjának a fedezését vagy legalább a sir helyének a biztos megállapítását. A sirkő ugyan eltűnt, de Cyrano csontjai valószínűleg ott vannak a Szent Kereszt apácák kápolnájának fehér kőcsockái alatt. Az bizonyos, hogy *Hercole-Savinien de Cyrano* ott temették el, a Rue de Charonne-i ódon kolostorban, amelyet a dominikánáknak néhány nap múlva el kell hagyniok. Nője, *de Cyrano Katarina*, aki annak idején priornője volt a kolostornak, gondoskodott a költő végtisztességéről. Kürrübelül harminc esztendeje, amikor Cyrano *Agrippina halála* című tragédiáját adták, vetette fel *Vitu* Auguste, a neves francia kritikus azt a kérdést, hogy hol és mikor temették el az utolsó lovagot. A kolostor akkori priornője, akihez kérdésével fordult, a következő levélben válaszolt:

Kolostorunk archivámában fel van jegyezve, hogy Cyrano 1655-ben, harmincöt éves korában halt meg, miután a mi tiszteltreméltó anyánk, dominikána nővérünknek, a kolostor érdemes alapítójának sürgős és kegyes kérelmére visszatért Istenhez. Kápolnánkban ma már semmi nyoma nincs sirja helyének. Emléktábláját valószínűleg elpusztította a rémuralom, amelynek tartama alatt, templomunk szénrakatúrul szolgált.

Köbucz Lujza ügye. Tegnap érkezett Párisból Bécsbe dr. Stimmer, Lujza hercegnő ügyvédje. Egy újságírónak ma dr. Stimmer érdekes dolgokat mondott el a hercegnőről.

Bámulatos, — mondotta — hogy a hercegnő, akinek a pazarlásáról annyit irtak a lapok, mennyire takarékoskodik. Pedig nem lenne rá szüksége, mert *böven el van látva pénzzel és anyagi gond nélkül nézhet a jövő elé.*

Délelőtt francia, belga és angol lapokat olvas a hercegnő. *Stögerné* társaságában ebédel; ebéd után a bécsi lapokat olvassa. Délután kísétál vagy sétakoosizást tesz. Este korán fekszik le. Elméleti állapotáról azt mondja dr. Stimmer, hogy a hercegnő minden megjegyzése *rendkívül éles észre vall.* Ő maga ad utasításokat arra, hogy hogyan járjanak el ügyében. Minden írásbeli közlést, amelyet Stimmer az ellenpártos intéz, látni akar a hercegnő és gyakran megesk, hogy javít rajtuk. Stimmer a legnagyobb határozottsággal kikel az ellen a híresztelés ellen, hogy Mattachichnak bármiféle anyagi haszna is lenne a dologból. Ellenkezőleg, Mattachich mindent köckára tett a hercegnőért és föláldozta érte egész egzisztenciáját. Csak azt akarta, hogy a hercegnő nyerje vissza a szabadságát. Magának semmit sem kér.

Meggyőződésem, — ugymond Stimmer — hogy ha Mattachich nevében ötvenezer vagy száz-ezer forintot kérnék az ellenpárttól, huszonnégy órán belül a kezében lenne a pénz. Mattachichnak csak arra kellene magát köteleznie, hogy a pénz megkapásától kezdve távol tartja magát a hercegnőtől. De ha egy milliót kínálnának is neki, visszautasítaná az ilyen ajánlatot.

Párisból táviratozzák nekünk: *Pieron* egészségügyi tanácsosnak a berlini *Lokalanzeiger*-ben közzétett nyilatkozata miatt, amelyek Lujza hercegnőt, Mattachichot és Stögernét sértik, Mattachich és Stögerné *följelentést tesznek* Pieron ellen, nemcsak azért, hogy megcáfolják valótlan állításait, hanem főképpen, hogy a nyilvánosság előtt megvilágítsák a Köburg-ügyet.

Tüntetés az orvos-egyetemen. A budapesti orvostanhallgatók ma délelőtt tüntetést rendeztek a klinikán dr. Dollinger Gyula egyetemi tanár mellett, abból az alkalomból, hogy Dollinger nevét sürin emlegették mostanában egy bűnügyi feljelentés kapcsán. Mikor Dollinger megjelent az előadó teremben, a hallgatóság éljenzéssel fogadta. *Mulschenbacher* Tivadar orvosnövendék beszédet mondott, melyben biztosította Dollingert az ifjuság szeretetéről. Majd dr. *Winternitz* Arnold, a Stefánia-kórház sebészfőorvosa üdvözölte Dollingert volt tanítványai nevében. Dollinger meleg szavakban mondott köszönetet az üdvözlésért, majd kijelentette, hogy a kötelességteljesítésben mindég a beteg érdekét tartja szem előtt s egyáltalán nem akar elébe vágni a megindított vizsgálat lebonyolításának.

Párbaözö rendőrkapitány. Eperjesen ma délelőtt kardpárbajt vívtak *Bánó* Iván rendőrkapitány és dr. *Fuchs* Lipót, a *Felvidéki Hírlap* szerkesztője. Sebesülés nem történt. A felek kibékültek.

— **Egyházköri közgyűlés.** A *bányai* ágostai evangélikus egyházköri ma délelőtt kezdte meg közgyűlését *Sárlány* Sámuel püspök és *Zsilinszky* Mihály államtitkár, kerületi felügyelő elnöklésével. A közgyűlést *Zsilinszky* Mihály nyitotta meg hosszabb beszéddel, amelyben kifejtötte, hogy az egyháznak az 1848: XX. törvényekben biztosított állami segítség megvalósulása után is szüksége lesz majd a gyűlésezetek áldozatkészségére. Azután beszélt az evangélium tanításainak jelentőségéről, amit állandóan szem előtt kell tartanunk, mert fájdalommal látja, hogy az evangélium vallási és erkölcsi hatása új eszmék és áramlatok mellett gyengül. Beszédét azzal fejezte be, hogy az ág. evangélikusoknak sem szabad tovább vesztegetni, hanem egyházi és társadalmi téren nagyobb energiával és odaadással kell működniük. A lelkes eljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után, amelyet a közgyűlés határozata szerint egész terjedelmében jegyzőkönyvbe foglalnak és külön is könyomtatnak, *Sárlány* Sámuel püspök előterjesztette jelentését, mely szerint a hitélet az egyházköriéletben mindenütt kielégítő volt. A püspök azután bemutatta az egyetemes gyűlés elnökségének átiratát, mely szerint az egyetemes gyűlést november 9-ikére hívták össze. A közgyűlést délután folytatták.

— **A bukmékerek a rendőrségen.** *Kreiszny* Kálmán detektívönök ma délelőtt a rendőrségre idézte az összes fővárosi bukmékereket és felszólította őket, hogy igazolják, milyen alapon kötnék a lakásukon kisebb összegű fogadásokat. A beidézettek közül csak *Deutsch* Zsigmond bukméker jelent meg személyesen, míg a többiek, névszerint: *Láng*, *Dobrin*, *Lackenbacher* és *Hornor* alkalmazottakkal küldték el. A rendőrségen elsősorban is arra nézve hallgatták ki a megjelenteket, hogy miféle jogcímen fogadnak el a bukmékerek a versenytéren kívül, vagyis lakásukon és irodájukban fogadásokat. Továbbá, hogy milyen alapon fogadnak el kétszáz koronánál kisebb téteteket és hogy ki adta meg arra az engedélyt, hogy külföldre is kösse nek fogadásokat. *Deutsch* Zsigmond kihallgatása folyamán előadta, hogy a lakásukon való fogadásra gróf *Batthyány* Elemér, a Lovar-Egyesület elnöke adta meg a szóbeli engedélyt és egyben bemutatta a grófnak egy levélét is, amelyben azt írja, hogy nincsen kifogása az ellen, hogy a bukmékerek a versenytéren kívül is dolgozzanak. A többi kérdésre sem ő, sem pedig a beidézettek nem tudtak kielégítő választ adni. A rendőrség ebben az ügyben tovább folytatja a vizsgálatot és annak eredményét fölterjesztik a belügyminiszterhez. A bukmékerek nevében a mai kihallgatás után küldöttség kereste fel *Rudnay* főkapitányt és kérték pártfogását. A főkapitány megígérte, hogy a törvények szigorú betartása mellett minden tőle telhetőt megtesz az érdekükben. A szegényebb néposztály érdekében mindenesetre kívánatos volna, ha a belügyminiszter elrendelné, hogy a legkisebb tét, amit a könyvesek elfogadhatnak, *hátszáz* korona.

— **A vitás főnyeremény.** A bécsi Erzsébet-alap sorsjegyének 100.000 koronás főnyereménye ügyében a sorsjegy visszavételénél közbenjárt *Láng* Béla temesvári ügyvéd a következőképpen adja elő az esetet:

A bécsi Erzsébet-alap sorsjáték igazolt intézeti képviselője, *Neufeld* május végével arra kérte, hogy interveniáljon *Michels* József kereskedőnél, akinek eladás céljából az Erzsébet-alap vezetőisége 20 sorsjegyet küldött, mert e sorsjegyek közt van a 378634. számu sorsjegy is, amelyre a főnyeremény esett. *Michels* kereskedő ugyanis az intézet felhívása dacára sem a 20 sorsjegy árát be nem küldötte, de nem nyilatkozott arra nézve sem, vajjon a sorsjegyeket megtartja. *Neufeld* kijelentése szerint *Michels* viselkedése hosszú pernek tette volna ki az Erzsébet-alapot. Ezért érdekükben állott megtudni, vajjon *Michels* megtartotta-e a sorsjegyeket, avagy azokat eladta. *Michels* kijelentette a *Neufeld*del együtt megjelent *Láng* ügyvéd előtt, hogy a 20 sorsjegy közül egy nála van, 19 darabot pedig mint el nem adhatót visszaküldött Bécsbe. A birtokában lévő egy sorsjegyet, amelyet nem huztak ki, átszolgáltatta. Minthogy *Michels* kijelentése szerint a 19 darab sorsjegy a mondott napon tétetett postára, *Láng* ügyvéd, *Neufeld* és *Michels* társaságában nyomban a jözevfvárosi postahivataltal ment, ott *Michels* az ajánlott levelet visszakérte és *Neufeld*

nek átadta, aki ott tüstént meggyőződött arról, hogy a nyereményes sorsjegy a postára adott 19 között van és a sorsjegyekkel eltávozott. Az előadottból *Láng* Béla szerint kitűnik, hogy *Michels* a nyereményes sorsjegyet még az ügyvédi közbenjárás előtt, tehát önként postára adta és így a bécsi lapoknak ravasz fondorlatról és a sorsjegyek csalárd megszerzéséről szóló hire alaptalan. Nincs kétség tehát abban, hogy a sorsjegyre esett főnyeremény jogos tulajdonosa a bécsi magyar egyesület.

— **Gróf Csáky Napoleon Párisban.** Gróf *Csáky* Napoleon, aki Bécsben minden ok nélkül ráöltötte az asszonyra és ezért elmeegógyintézetbe került, most Párisban tartózkodik. A gróft tudvalevőleg egy rokonának közbenjárására engedték ki az örültekházából. A rokon közeleztetését vállalja, hogy a gróf minden lépésére vigyázni fog. Most azonban minden felügyelet nélkül tartózkodik Párisban. Egy párisi lap érdekes véletlennek mondja, hogy az elmebajos gróf, aki olyan elnéző orvosokra talált, egyszerre érkezett Párisba Kőburg Lujza hercegnővel, akire az aggódo elmeorvosok annyira vigyáztak.

— **Vasuti katasztrófa.** *Ferrarából* táviratozzák: Ma éjjel tolatás közben egy mozdony, melyen csak egy fűtő volt, a pályaudvarról kigördült a nyílt pályára Foggio-Renatico irányában. A pályaudvarról 4 kilométernyire a mozdony nekiment a Bolognából Velencébe tartó gyorsvonatnak. A gyorsvonat podgyászkoicsija kigyulladt és a postakocsival együtt összezúzódott. A gyorsvonat öt személykocsija, épen maradt mind a két mozdony megsérült. Az utasokat a baleset helyére küldött segélyvonat Ferrarába vitte. Tizenöten, köztük *hutan* súlyosan sebesültek meg. *Hét ember szörnyen halt*, még pedig négy vasuti alkalmazott és három utas: egy kapitány, egy asszony és egy fiatal leány. A közmunkaügyi miniszter vizsgálatot rendelt el. Egy későbbi távirat szerint a szerencsétlenség az idézte elő, hogy a ferrarai pályaudvaron tolatásban lévő tehervonat mozdonyvezetője a mozdonyt elhagyta és a fűtő a vonatot nem tudta megállítani. A vonat a Bologna felé vivő vonalon gördült és nekiszaladt a délelőtti 10 órakor Bolognából elindult gyorsvonatnak. A sebesülteket átvitték a ferrarai kórházba. A polgári és katonai hatóságok azonnal segélyvonatot küldtek orvosokkal és ápolókkal a baleset helyére. Az elégett poptakocsiban lévő tárgyak részben elpusztultak. A vasuti és táviróforgalom meg van szakítva. A tehervonat mozdonyvezetőjét letartóztatták.

— **Szökés a szanatóriumból.** *Kopenhágából* írják: Egész Dániában sokat beszélnek most egy szökésről, amely nagyon hasonlít Lujza hercegnő esetéhez. Néhány hónappal ezelőtt *Munthe* Morgenslierne ezredes feleségét a middefabri elmeegógyintézetbe internálták. Az előkelő hölgy ugyanis olyan dolgokat cselekedett, amelyek aggodalmakat keltek a lelkiállapota iránt. Több-ször jelentkezett kopenhágai bankoknál és *Harald* dán herceg hamisított aláírásával ellátott váltókat akart beváltani. A herceg végre megunt a bankok folytonos kérdésközlését és feljelentette az ezredesnél. A rendőrség azonnal értesítette a mit sem sejtő férjét a felesége viselt dolgairól. Erre következett az internálás. Az elmeegógyintézetben megengedték az arisztokrata hölgynek, hogy a kertben sétálhasson. Ezt a kedvezményt használta ki *Munthe* és egy őrizetlen pillanatban megszökött. Az intézet azonnal értesítette a rendőrséget és megindult a nyomozás még pedig eredménytel. Megtudták, hogy az asszony a Kopenhága felé menő vonatra ült és egy közbeeső állomáson letartóztatták.

— **Könyvezetés és rajztanfolyam iparosok számára.** Az állami felső ipariskola igazgatósága október hó 16-tól március hó végéig az épület- és bútorszállások, épület- és műlakatosok, rézművesek, bádigosok és a kocsigyártó-ipar terén foglalkozó bográrok, kovácsok és lakatosok számára rajztanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvételnek azok az önálló iparosok és iparossegédek, akik már tanultak rajzolni. Tandíj 10 korona. Az igazgatóság október 14-től március hó közepéig az ipari könyvezetéstől is rendez tanfolyamot. A tanfolyamra felvesznek írni és olvasni tudó iparosokat,

iparossegédeket és ipari munkásokat. Tandíj 6 korona. Mindkét tanfolyamra a beírásokat október 3-tól október 13-ig. Köznapokon este 6 óratól 7-ig az intézet helyiségeiben (VIII., Népszínház-utca 8. szám) tartják meg.

— **Kivitteli értekezlet.** *Maurig* Ernő lovag, a calcuttai es. és kir. főkonzul ma este a kelet-indiai kivitteli iránt érdeklődő magyar cégekkel behatóan értekezett a Kereskedelmi Múzeum tágas könyvtári termében, mely egészen megtelt érdeklődő előkelő iparosokkal és kereskedőkkel.

Maurig főkonzul azzal kezdte az értekezletet, hogy szabad előadásban ismertette Kelet-India 7 milliárdnyi évi külkereskedelmének és Ausztria-Magyarországnak való 150 millió koronára rugó évi forgalmának fontosabb tételeit. Azután pedig jellemezte a kelet-indiai üzleti szokásokat. Adatainak magyarázata képeiben mutatta a Kereskedelmi Múzeum keleti miniatúrából azokat az áruízeket, melyek a Keleten leginkább kellenők.

Az érdekes felolvasásért, melyet zajosan megtapsoltak, a hallgatóság nevében maróthi *Fürst* Bertalan mondott köszönetet. A főkonzul azután többek kérdésre részletes tájékoztatást nyújtott nyerterményeink bevitelének lehetőségéről, a fűnemek szállításáról, a borforgásztársról, a sürkivitteli stb.

— **Japán szállodák.** A japán szállodák legnagyobb részben európaiak kezében vannak s ennél fogva nincs is róluk valami különös mondani való. A berendezés, az ételek, az italok és a szivarok éppen olyanok, mint akármely európai hotelben. Hanem a eselődés az egészen másfajta s ezen a másfajta eselődésen elég sokat lehet mulatni. A japán hotel-szolgának mindenekelőtt az a főtulajdonsága, hogy mindent futólépésben intéz el, ami azonban nem okoz kellemetlenséget, mert cipőt nem visel. Angolul ugyan nem beszél egyik sem, de nincs is rá szüksége, mert az ebédnél is, a szobában is számokkal kéri a vendég azt, amire szüksége van. Az étlapon minden ételnek meg van a maga száma, a borkártyán is számok jelzik a különböző minőségeket. Ezt a számot kell csak leírni s minden rendben van. A külföldi embernek minden kényelméről gondoskodva van, csak a meleg fürdőnél kell vigyázni, mert a japán szolga mindig forró vizet készít. Ha e miatt panaszkodik az idegen, a japán pincér nevet. És nevet mindenben, amit mondanak neki. Egy örökkévaló mosolygás. Nevetve borul elébe, mikor megérkezel, nevetve huzza le a cipőjét és végül nevetve hozza a számlát. Hanem ezt a számlát el nem szabad fogadni másként, mint azzal a záradékkal, hogy ki van fizetve. Mert a kifizetési záradék hujjával lévő számlát perelni lehet. És mindig akad ember, aki perli. A szolgák különben nagyon csinosan öltöznék. Tengerész kosztümben járnak és mindenhez értenek. Ha szükség van rá, épp úgy kijavítják a bóröndöd zárját, mint ahogy megoperálják a lábadat. Szóval, a japán hotelekben pompás a kényelem, de azért mindenki, aki valaha megfordult Japánországban s a hotelek vendégszeretetére volt utalva, sóhajtva emlékszik vissza s így szól: Mindeniütt jó, de otthon legjobb.

— **Családi esemény az expresszvonaton.** Amikor ma este a keleti expresszvonat már Bécs közelébe ért, egy *Mihelice* Johanna nevű fiatal budapesti asszonyt anyai örömeik lepték meg. Az expresszvonat megállott s erre a szokatlan dologra egy rendőr ugrott fel az egyik kupéba s ő tanúja volt, amikor a boldog anya egy fűsnekán adott életet. Az újszülöttet és anyját letették a vonatról és gondos kezeknek ápolására bízták. Az expresszvonat 1/2 óraorok folytatta útját és negyed órai késéssel érkezett Bécsbe.

— **Letartóztatott pénzhamisító.** Székesfehérvárról táviratozzák: *Vince* Istvánt hamis 10 koronások forgalombahozatala miatt a múlt hetekben Sátoraljanhelyen elfogták, de megszökött. Ma az itteni utóállításon a rendőrség letartóztatta. *Vincét* többszörös csalásért országosan körözték.

— **A pincérleány bosszuja.** *Garagos* Géza 28 éves kereskedőség az éjjel a Kis-Stáció-utcaiban egy vendéglőben mulatott. Testét rendelt, amitől oly rosszul lett, hogy beszállították a Rókus-kórházba. Itt azután azt vallotta, hogy régi haragosa, egy *Lidi* nevű pincérleány mérget öntött a teájába. A rendőrség ez ügyben megindította a nyomozást.

— **Az aradi vasuti katasztrófa.** A *Né-mélség* és *Uj-Arad* között történt vasuti szerencsétlenségnek négy súlyosan sebesültje van, nyolcan pedig több-kevésbé jelentéktelenül sérültek meg. A legsúlyosabb sérültek egyike *Hirsch* mozdonyvezető. Közvetlenül azután ugyanis, hogy a feket bevágta, leugrott a mozdonyról, azonban oly szerencsétlenül, hogy lábát törte. Közben még egy lehulló kocsialkatrész is a gyomrára esett és veszélyes sebet ejtett rajta. A mellette dolgozó fűtőnek nagyon súlyos belső sérülései vannak. *Fodor Mihály* esendörnek a karja két helyen eltört és a melléből kiszakadt egy nagy darab hús. *Fodor* őrsvezető egy rabot kísért Szamosújvárra, akinek semmi baja sem történt, ugyanígyra nem, hogy a zürzavar perceit szökésre akarta felhasználni, azonban idejekorán lefűlelték. *Novák* waggonyári munkásnak a szeme folyt ki, megvakult. *Berger* Jakab aradi születésű, budapesti kereskedő súlyos belső sérüléseket szenvedett. Egy *Deichel* nevű aradi uriaszonymak a karját zúzta össze egy bőrönd. *Burdea* Demeter, az aradi 33-ik gyalogezred századosának kis fia a fején kapott egy kis léket, melyet szintén egy lezuhanó bőrönd ütött. *Füle* Sándor vonatmálházó a tüdő és a gyomor tájékán szenvedett komoly belső sérüléseket. Egy *Király* Etel nevű urinő a fülkarján kapott zúzódást. *Schausz* Mihály varjasi főpincéreknek a füle sérült meg és a járomcsont tört össze az arcán. Egy ismeretlen első osztályú férfitas ki akart ugrani a vonatból, de szerencsétlenül esett ki és eszméletlenül került el az árokban. Külső sériú lést nem találtak rajta, de még akkor is eszméletlen volt, midőn az aradi kórházba szállították. Kisebb-nagyobb zúzódásokat különben csaknem minden utas kapott, a legtöbb ember az üvegszilánkoktól sérült meg és a lehulló bőröndöktől.

— **Katonaság és a közegészség.** A természettudósoknak Boroszlóban tartott vándorgyűlésén dr. *Weisz* Ede *pöstyöni* fűrdőorvos életrevaló eszméit pendített meg, amely hivatva van lendíteni a közegészségi viszonyokon. Azt javasolta dr. *Weisz*, hogy a katonaságot, amely háború idején igen sokat szenved a járványoktól, oktassák ki béke idején a fertőzés, fertőtlenítés és elkülönítés gyakorlati tanaira. A legegység azonban a szolgálati idő leteltével az országban elszéledve, a tanultaknak nemcsak maga vennie hasznát, hanem azokat környezetével is megértetnie. A felvetett eszme általános visszhangra talált és az előadásához fűződött eszmecsereben az az óhaj jutott kifejezésre, vajha a mérvado körök ezt az intézkedést mielőbb életbeléptetnék.

— **Lédecziné holttestét exhumálják.** A szegedi királyi ügyészséghez dr. *Dollinger* Gyula egyetemi tanár ellen érkezett följelentés alapján dr. *Bakonyi* budapesti vizsgálóbíró elrendelte Lédecziné Pálné holttestének exhumálását s határozatának végrehajtásával a szegedi törvényszék vizsgálóbíróját bízta meg. Az igazságügy-miniszter, tekintettel az ügy fontosságára, az igazságügyi orvosi tanács két tagját küldte ki Lédecziné holttestének exhumálásához. A két kiküldött dr. *Bakó* Sándor egyetemi magántanár és dr. *Generich* Antal egyetemi tanár.

— **Szülés haldoklás közben.** *Kölaból* táviratozzák: Egy áldott állapotban lévő asszony, aki férjével és három gyermekével utazott, föl akart szállani a *fortbach* vasuti állomáson egy személyvonatra. A lépcsőkön azonban elesett és a kosi kerekai alá került, amelyek teljesen összezuhták a fejét. A szerencsétlen asszony haldoklás közben gyermekét szült. A gyermeknek semmi baja sincs.

— **Választások a zsidó hitközségnél.** A pesti izraelita hitközség választó-bizottsága, a küszöbön levő hitközségi választásokra való tekintettel, már kifüggesztette a hitközségi választók névjegyzékét. A névjegyzék megtekinthető a hitközség központi irodájának, a Dohány- és Rombach-utcai templomának, a Wesselényi-utcai imaházaknak, a két flu-árvaházi imaházaknak és a Szent-Egyetnek a kapu-bejárataiban.

— **Az építőmesterek munkazárata.** A Magyar Építőmesterek Egyesületének végrehajtó-bizottsága ma délben ülést tartott. Az építőmesterek klüzdelme ma is változatlan. Azok az építőmesterek, akiknek megengedték, hogy a zárlat kimondása után dolgozathassa-

nak, a veszélyes és sürgős munkát befejezték és így ők is elbocsátják kőműveseiket. Megoldás mindaddig nem remélhető, míg a munkások a bizalmiférfi-rendszert és a bojkottokat fenntartani kívánják.

— **Sikkasztó száz pap.** A marosvásárhelyi kir. ügyészség az alsó-ideési ág. ev. egyház panasza alapján már két évvel ezelőtt kérte *Kosch* Tamás evangélikus papnak és feleségének, született *Schuller* Dorottya letartóztatását. *Kosch* Tamás, mint az alsó-ideési egyházközség lelkésze az egyház vagyonából elikkasztott 5100 értékű italmérséi kötvényt, a pénzt a szászrégni takarékpénztárban helyezte el felesége nevére, azután azt onnan felvéve, megszökött feleségével Amerikába. Most a sikkasztó nevével együtt visszatért Amerikából Budapestre. A marosvásárhelyi törvényszék által kibocsátott elfogató-parancs alapján a főkapitány a háztársárakat ma letartóztatta. Készkürtette a kir. ügyészséghez.

— **Hazatoloncolt leányok.** *Széksefővárról* jelentik, hogy az ottani állomáson ma négy balinkai 9—16 éves leányt tartóztatott le a rendőrség. A leányok a kihallgatás folyamán bevallották, hogy a *Red Star Line* bécsi kivándorlási cég ügynökei látták őket el Amerikába szóló jegyekkel. Megmotozásuk alkalmával náluk négy hajójegyet és 755 korona készpénzt találtak. A leányokat hazatoloncolták.

— **Uj ágyu.** *Londonból* táviratozzák nekünk, hogy a *Morning Post* értesítése szerint, az amerikai hadihajókat újfajta ágyúkkal szerelik föl. Az új ágyu minden eddigi ismert ágyut felülmúl. Teljes súlya 2900 font, kalibere három hüvelyk, a löveg súlya 15 font. Az új ágyu 1700 láb kezdősebességgel lövi ki a golyót és a legnagyobb távolságra, amelyre visz, öt angol mérföld. 208 darab ágyu gyártását már megkezdték.

— **Eltűntek.** A rendőrségnek tegnap a következők eltűnését jelentették be a főkapitányságon: *Varga* György mihályi születésű 67 éves vasuti munkás (lakott Ullé-ut 107.), *Kudor* Julia budapesti születésű 14 éves gráfi munkásnő (Bokréta-utca 22.), *Ujbányai* Antal dunaföldvári születésű 18 éves tanuló (Kereszt-utca 20.), *Kukucska* András dunaadonyi születésű 13 éves tanuló (Nádor-utca 43.), *Bukocsy* Valéria nyitrai születésű 18 éves család (Viola-utca 42.), *Klein* Antal budapesti születésű 13 éves tanuló (Kereszt-ut 82.), *Patalki* István kávécs mentési születésű 24 éves felesége, *Tóth* Lidia (Bethlen-utca 8.) és *Nemeskú* József tuzsólvi születésű 19 éves kovácstanonc (Dohány-utca 96.).

— **Eltűnt kivándorlási ügynök.** Szolnokról jelentik: A szolnoki rendőrkapitány följelentésére a sándorházi főszolgabíró *Folk* Pétert kivándorlásra való eszabításért, amelyet Missler brémai ügynökség érdekében folytatott, 30 napi elzárásra és 600 korona pénzbírságra ítélte. *Folk* Péter foglalkozásszerzően üzi a kivándorlásra való eszabítást és már 1902-ben is 30 napi szabadságvesztésre ítélték e miatt.

— **Az öngyilkos téglagyáros.** *Stiefelmayer* Károly téglagyárost, aki tegnap a Batizfalvy-féle vízgyógyintézetben halántékon látta magát, nem boncolták föl. Holttestét ma este Overbászra szállították s ott temetik el.

— **Elfogott tolvajok.** A rendőrség egy foglalkozás nélküli eszavagó-bandát tartóztatott le, melynek tagjai voltak *Csepregi* József 17 éves, *Szabó* Ferenc 14 éves, *Róz* István 17 éves, *Smoken* József 23 éves és *Lapicza* Félix suhanok. A szövetkezet, amelylyel a rendőrségnek több ízben akadt dolga, számos piaci és zsebtolvajlást követett el. Legutóbb *Tólos* István pekemester Tisza-utca 6. számú üzletében jártak s a pénztár fiókjából 300 koronát kiemelve, megszöktek. A rendőrség a bandát átadta a bíróságnak.

— **Eltűnt család.** *Benke* Bálint posta-szolga bejelentette a rendőrségen, hogy 28 éves felesége, *Németh* Eszter a napokban három gyermekével együtt eltűzött Klauzál-utca 7. számú lakásáról. Azt mondotta, hogy a rokonához megy, de sem oda nem érkezett, sem haza nem tért vissza. A három gyermekével eltűnt anyát nyomozza a rendőrség.

— **Fővárosi Orfeum.** Már rég nem volt az Orfeumban olyan mulattató műsor, mint a szeptemberi. Egyik attrakció a másikat váltja föl, zsefölt nézőtér mellett. *Mac* *Walt*-ról, a pártian humoros amerikai burleszk-művészről már az egész főváros beszél. A *Krenka*-flvérek és *Semmeloff* Terka hasonlóan megnevettetik a nézőket. Az előadás minden este 8 órakor kezdődik.

— **Rendőri hírek.** A Cséri-féle szeméttelpek egyik rakatárát tegnap ismeretlen tettesek feltörték s nagymennyiségű dohány- és özbört elloptak. A rendőrség keresi a tolvajokat. — Az éjszaka Rákos-Palotán a Szent-Mihályi-ut 48. szám alatt *Herzog* Lipót szatócs üzletét ismeretlen tettesek feltörték s 150 korona készpénzt elloptak. — Ugyanekkor az éjjel betörték *Csizmadia* András szomszédos házába is, ahonnan ruhaneműeket vittek el. A házbéliek megriasztották a betörőket, akik azután megugrottak. — A közelben levő Szent-Mihályi-utca 19. számú házban, *Varga* Antalnál is jártak a gonosztoévek, de innen szintén elmenekültek. — Az Irinyi-utca 6. szám alatt *Dudás* Józsefnél az udvari ablakon akariak behatolni, de itt sem jártak eredményel. Valószínű, hogy az éjjeli litogatók kocsin jelentek meg s azzal is menekültek el mind a négy helyről. — *Müller* Jánosnak Földi-utca 78. szám alatt levő házába az utcai ablakon próbálták behatolni, de elriasztották őket, valamint *Hun* Antal Rákos-ut 2. számú hentesüzletéből is. A rendőrség a vakmerő tolvajokat erőlesen nyomozza.

(x) 10 fillér cenzult a *Sportújság*, mely tartalmazza a löversenyek hiteles és teljes programját, valamint az utolsó bécsi meeting (9 nap) összes és részletes eredményeit. Minden sportsman megveszi e jól szerkesztett és kitérően tippelő *Sportújságot*.

A belgrádi koronázás.

Budapest, szeptember 20.

Robogó különvonatok szállítják Szerbia minden részéből a vendégeket a belgrádi koronázásra. Az emberek ezrei hullámzóknak máris a szerb főváros utcáin nemzeti viseletben s bár két napja esik már az eső, az utcák díszítése nem szünetel. A házak ormain zászlók lengenek, az ablakokat, balkonokat tarka draperiák díszítik. A szkupstinában tegnap megnyílt a szláv orvosok és gyógyszerészek kongresszusa: ezen *Péter* király is megjelent. Az amerikai követ tegnap jelent meg s a király már ma külön kihallgatáson fogadta. A városban igen lelkes, ünnepélyes hangulat uralkodik, amelyet a zuhogó eső sem tud elrontani.

Belgrád, szeptember 19.

Ma délután hat órakor vitték át a koronázás jelvényeit a konakból a Szent Mihály-székesegyházba, ahol *Innocentius* metropolita fényes papi segédlettel beszentelte a szerb királyság új jelvényeit. A menet a konakból indult a katedrálisba. Előli katonaság haladt, utána a királyság magas hivatalnokai, végül a nagyközönség. A templomba, amely körül ezrekre menő tömeg tolongott, csak meghívott vendégeket bocsátottak be. Az egyházi ünnepség után a menet visszatért a konakba. Maga a koronázás holnap, szerdán reggel nyolc órakor lesz. A koronázásra már megérkeztek a külföldi nagyhatalmak képviselői. Ausztria-Magyarország, Olasz- és Németország, továbbá Románia rendkívüli követséget küldött a koronázásra. Bulgáriát *Nikolajev* főhadnagy képviselte, Montenegrót *Danilo* herceg. Külön követséget küldött Orosz-, Francia- és Görögország is. Törökország és az Egyesült-Államok a belgrádi követeiket bízták meg a képviselettel. A többi állam egyáltalán nem képviselteti magát a koronázáson.

Péter király ünnepélyes kihallgatáson fogadta Olaszország, Oroszország, Ausztria-Magyarország, Németország és Románia követeit. A követei ez alkalommal átnyújtották uralkodóknak levelet. *Miklós* cár állítólag nagyon megleghangu levelet intézett *Péter* királyhoz, magasztalva a Karagyorgyevies-dinasztia nagy érdemeit Szerbia körül. A cár biztosítja *Péter* királyt az orosz nemzet rokonszerzős és testvérnép iránt. A levél a szerb fővárosban igen kedvező hatást keltett. Karagyorgyevies Boldizsár hercegről, aki tudvalevően már tegnap Belgrádba érkezett s ott egy kis fogadóban szállott meg, azt táviratozzák Belgrádból, hogy Boldizsár herceg sehol sem mutatkozik, szerényen él és csak a diákokkal érintkezik.

A holnapi koronázáson az utcavonalakon mindenütt erős katonai és rendőri fedezet lesz. A király a legutóbbi napokban ugy Szerbiából,

mint a külföldről számos fenyegető levelet kapott, melyekben arra szólítják fel, hogy ne koronáztassa meg magát, mert bombamerényletet követnek el ellene. Megállapították, hogy ezek a levelek legnagyobb részét Milán és Sándor király volt rendőrügynökeiktől származnak. A rendőrség nagy elővigyázati intézkedéseket tett. Azon az útvonalon, ahol a koronázási menet elvonnul, elrendelték, hogy ablakokat idegen embereknek senki se adjon bérbe.

A montenegrói hercegi pár fogadtatására megjelent a pályaudvaron a királyi család, a diplomácia, a kormány, számos főméltóság és a belgrádi polgármester. Az udvari vonat Danilo herceggel és nejevel délután 3 órakor érkezett be. Az üdvözlés igen szíves volt. A polgármester üdvözölte a hercegi párt a belgrádi lakosság nevében. Szavait lelkes zsvió-kiáltások követték. A konakba való bevonuláskor a lakosság a királyt és vendégeit lelkesen éltette.

Belgrád, szeptember 20.

Péter király és Pasics külügyminiszter között Balagics sajtóirodai főnök miatt konfliktus lámadt. Balagics lemondott, de a király nem fogadta el a lemondást, mire Pasics mondott le. A királyt ezt sem fogadta el és kérte Pasicsot, hogy várjon a koronázás végéig. Beavatott körök Pasicsban látják a jövő miniszterelnökét.

Belgrád, szeptember 20.

A délszláv diákkongresszuson, amelyen szerb, horvát, bolgár és szlovén diákok vettek részt, a magyarországi szerbek tüntettek a magyarság ellen. A tüntetés az utcán folytatódott, úgy hogy a rendőrségnek közelbellet lépnie. Este a színházi előadáson újból tüntettek a magyarországi szerbek Magyarország ellen, különösen az utlevélkényszer miatt. A koronázásra vonatkozólag a *Neues Belgrader Tagblatt* szenzációs leplezéseket közöl. E szerint a koronázási költészek körül nagy panama történt. Az utca-diszítések állítólag elsikkasztották és a sajtó befolyásolása címén fölvert pénzeket is elkezezték.

Tudósítónk beszélgetést folytatott a szerb királygyilkosság egyik vezérével, Masin ezredessel

A mi munkánk — mondta Masin — a holnapi koronázással be van kötözve. Bármint mondjanak is a külföldön, mi érezzük, hogy helyesen cselekedtünk, mikor a nemzetünkön rágódó férgeseket elpusztítottuk és Szerbiára szebb jövő hajnalát derítettük. Most követekezik a békés fejlődés munkája. A jelen viszonyok szerint Ausztriával sohase leszünk jó viszonyban, Magyarországot azonban szeretjük, bár a magyarok sokat tettek ellenünk igaztalanul. Az idej nyáron egy magyar fürdőhelyen megismertem és megszerettem a magyarokat; vajha ők is megértenének minket, szerbeket. Mert hiszen egymásra kellene támaszkodnunk...

Istenek alkonya.

Páris, szeptember 19.

Mikor Pán haldokolt!... Hajh, be borzalmas és mégis be felséges lehetett az!... Be szép lehetett! Talán a Reviczky Gyula versénél is szebb. Alighanem szebb. Azok a pogány istenek nagyon elevenek voltak. Hiszen az emberek csodálatos életkedve életmórára teremtette őket. A régi görögök, a szent athéniai szerelmesek voltak az életbe s minden szívdobbanásuk az élet nagyszerűségét zngte. Az emberek hitvallása a szépség volt. Soha születnek többé olyan felséges istenek, mint akkor. Azok elmúlni is nagyszerűen tudtak...

A lourdesi Mária összeszedte minden csodátévő erejét. Ujra istenek alkonya van. Kéltözben van már a legünnorabbak hite is. A lourdesi Mária még egy utolsó vergődéssel akar asszivekre hatni. Önök olvasniadják. A lourdesi ferrás csodákat mivel. Elviszndk egy haló leányt, egy árnyat, aki kerek esztendő óta járnai sem tud már. A lesovadt teremtet bemeititk néhányszor a forrásba. És a leány jár, eszik, söt énekel. A mankósüret sohases volt még olyan nagy Lourdes-

ban, mint az idén. Így krónikázzák ezt a francia istenes lapok. Ugy látszik, hogy közel van a vég. Tavaly csak híre kelt Lourdes bezáratásának. Jövőre már csaknem bizonyos lehet az elmúlás. Csodák kellene. Csodák. Jobban, mint valaha...

Vichy, a gyógyító fürdőhelyek, a tengerpartok telve vannak abbékkal, szerzetesekkel és ex-szerzetesekkel. A francia papok általában nem tulajdonságos lények. Nem tudom, miért. Vezető percentel köszvényesek, tuberkulotikusak, vesebajosok, vérbetegek stb. És különös!... A lourdesi csodák krónikásai sohsem beszélnek arról, hogy papok teljesedtek volna be csodák. Ugy látszik, a lourdesi Mária nem szereti a pappácieneket. Vajjon miért? Hát annak mi oka lehet, hogy a beteg francia papok meg sem kísérlék a lourdesi gyógyulást? Ha módosak, professzorokkal konzultálnak. Ha kevésbé módosak, kistaksájú doktorokkal. Fürdőkhöz, üdülőhelyekre, szanatóriumokba járnak. Minden mai tudományok között az orvostudomány áll a legtermészettantól alapon s a francia papok csaknem egytől-egyig e természettani alapot támogatják. Lourdesba csak a hívőket küldik. Ők hát valószínűleg nem hisznek. Óh, lourdesi Szüz Mária, milyen szerencsések voltak Pán és istentársai. Ők nem élték tul papjaik hitét...

A régiek s filozófus félbarbár mai népek is szenteknek tartják a bolondokat. Ez persze nagy bolondság. De nincs olyan emberi bolondság, melyben ne lakoznék mérhetetlen bölcsesség. A lélek meghibbanása olyan kétségekből szokott nagyon sokszor fakadni, melyek közös emberi sirlmak. Ujabbán gyakoribb, mint valaha, Franciaországban a vallásos téboly. Fent és lent. Az arisztokráciában és a földhözragadt népben. A harmadik rend s a negyedik rend jó része, a polgárság és a munkásság természetesen olyan atheista már, mint a pinto, illetve mint a francia papok többsége. Inkább az a baj itt, hogy az atheizmus olyan fanatikus, hogy ez már vallás-számba megy. Nos, hát sok a téboly. Mit jelent ez? Immár vallási kétségek bántják a legbirtottabbakat is. Ez idő szerint börtönben ül egy család francia grófné. Hihetetlenül zavaros lelkű nő. Egyik pillanatban átözözza, aki imádságra tanította, a másik pillanatban örvöng a börtönörök előtt, hogy hozzanak neki bibliát. De mindennél többet mond az az infernalis jelenet, mely itt az én lakásomhoz közel, a kerületi rendőrségen történt. Az utcáról behoztak egy tébolyodott leányt. Félóra mulva került egy másik is. Nem volt hely. Össze kellett őket zárni. Egy félóra mulva alig tudták szétválasztani őket. Az egyiknek az volt a mániája, hogy ő Jeanne d'Arc. A másik azt kiabálta, hogy ő X. Pius kedvese. Jeanne d'Arc igen felbőszült ezen a blaszfémán. "Te hazudsz. A pápa én belém szerelmes, Jeanne d'Arca." Mi lehet a lelkek mélyén, ha a meghibbant lelkek öszinte folyókáin ilyen vad, mérges érzelmi nedvek szivárognak ki?...

Istenek alkonya van. A lelkekben zavarosan, lidéreszerű, örült lánggal gyulnak ki utoljára a tüzek. Istenek, be szép volna, ha a kétezeréves mult rengetegéből kilépne egy elegáns alexandriai filozófus, aki még kortársa volt Pál apostolnak s látta megszűlni a mai zsidó-keresztény világot. Milyen felsőbbsséggel tudna mosolyogni ez a nagyszabású Rip. Ime, nincsenek örökkévaló istenek. És mig nézné ez az alexandriai a mai modern, beteg világot, az emberlelkek miserábilis állapotát, mely itt Franciaországban tetszik meg legjobban s keresi az utat az új istenek felé, büszkén gondolna arra, hogy mennyivel szebben halt meg Pán... Ám vigság van azért most is. "Lent a hajóba" pattog a nóta... "Be szép a Reviczky Gyula verse. Hanem hol az új égi jel?..."

A. E.

Az okos cápák.

A keleti-tengeri harceteret a sok robbanó-akna miatt elhagyták a cápák; a szökevényekből Fiumének is jutott.

Három cápák ott szép Japánál, azaz hogy Port-Arthur előtt, Összejötték kis konferánzra, Zásákmányt szedni egy délelőtt, s szől telve volt aknával

S ez akna könnyen robbanó; — Mi lesz, ha egy, — így szól az egyik — Egy szót sem szól s felrobban, ó!

Biztos halál mindegyik akna S a halál nem kedves dolog; — Vacog halcsontom, — szól a másik — Ha a halálra gondolok. — Tehát a dolog hogyha így van. — Szól az utolsó hal-egyen — Elusznak gyorsan szebb vidékre, Te, mi, ők, ti, ő meg én.

Három cápák hát uszni kezdtek, És elhagyták a harceteret, Ahol olyan sok halprédával Szolgált Oroszhon és Kelet. És eljutottak nagysokára Az Adriába is sokan; S játszották hej a Quarneróba! A bész vadat nagy-okosan.

S ment Fiuméba messze tájra! Buzgó fürdővendég nem egy, Képvisele a férfit épp úgy, Miként a gyöngéd nőnemet. De mikor látták, hogy a cápa Igazi mind, hát nagyhamar Elszéledt mind; mert botrány kell a Fürdővendégnek, ha nyaral.

Kuropatkin nagy dologra készül.

Naucaannak, a párisi *Journal* tudósítójának a következőket mondotta Kuropatkin:

— Ön már nagy eseményeknél volt jelen, de ha még egy ideig az orosz hadsereg mellett marad, jót állók róla, hogy még nagyobb dolgokat fog látni.

Naucaannak: Tábornok ur, gratulálók!

Kuropatkin: Mihez?

Naucaannak: A hiaojangi visszavonuláshoz.

Kuropatkin: Szóra sem érdemes! De ugye, azért nagy dolog volt?

Naucaannak: Nagyon nagy...

Kuropatkin (Naucaannak vállára üt): Na, hát jegyezze meg, fiatal barátom, hogy ez semmi. Már tudniillik ahhoz képest, amit ezental fog látni.

Naucaannak: Tábornok ur, kíváncsivá tesz, ha szabad volna...

Kuropatkin (fölnyenyel): Mért ne volna szabad?... Mi kulturnép vagyunk, nem mint azok a sárka majmok, akik megakadályozzák a sajtó munkásait hívatásuk teljesítésében. Nos, hát én felhatalmazom önt, öregem, hogy írja meg lapjának, amit mondtam. Irja meg, hogy még sokkal nagyobb dolgokat fog látni, mint amilyeneket látott, olyanokat, hogy a világ szemérszája el fog állani...

Naucaannak (előveszi a jegyzőkönyvét.)

Kuropatkin: Mért mit látott ön eddig? A hiaojangi visszavonulást. Nos, ennél mindössze 30.000 katonán vesztette el életét! Hát mi ez ahhoz a háromszázezer emberhez képest, akik eljutottak velem és a vezérkarral Mukdenig? Semmi. Már pedig jegyezze meg, hogy a visszavonulás célja mindég az, hogy a vezérkar, illetőleg a fővezér eljusson oda, ahová akar...

Naucaannak: És most eljutott.

Kuropatkin: Csekély 30.000 katona életének árán, de a legközelebbi napokban Karbin felé indulok (lelkesezéssel) és meg vagyok győződve, hogy mikorra Tielinbe érek, legalább 60.000 emberem hal meg hősi halállal...

Naucaannak: Vagyis tábornok ur megmaradt 210.000 emberével oda ér, ahova akar.

Kuropatkin: Ugy van! Itt aztán körüláncolom magam és megvárom, míg a japánok utolérnek.

Naucaannak (folyton jegyezve): És akkor döntő ütközetbe bocsátkozik tábornok ur...

Kuropatkin (megvetéssel): Ugyan hagyja, öregem, a döntő ütközeteket. Sablón. Én az 1812-iki nagy hágományokat követem. Visszavonulva semmisítem meg az ellenséget. Ezért hát, mihelyet a japánok Tielin közelébe érnek, én visszavonulok és mikorra Santaupuba érek, legfeljebb 80.000 emberemmel lesz kevesebbem.

Naucaannak: Vagyis tábornok ur 130.000 katonájával előri visszavonulási vonalának legközelebbi helyét.

Kuropatkin (lángba borult arccal): Igen, ugy, amint azt haditeremben megállapítottam. De ez még semmi. A sarga majmok persze ide is utánam jönnek és azt hiszik, hogy döntő ítközethe bocsátok. Hehe! Hisz nem vagyok én Kuroki! Én az 1812-iki hagyományok embere vagyok és így azonnal Szuntau irányába kezdek visszavonulni. És mit gondolt, öregem, hány katonát szántam rá erre a nagyszerű műveletre?

Naudeau: 90.000-et!

Kuropatkin (diadalmasan): Nem találta el! Csak 50.000-et! Érti, mindössze 50.000-et!

Naudeau: Vagyis tábornok ur 80.000 emberrel Szuntauiban körülsáncolja magát.

Kuropatkin: Ugy van, de csak azért, hogy katonáim el ne pusztuljanak. Am mihelyest a japánok feltűnnek a látóhatáron, azonnal visszavonulok és legfeljebb 40.000 embert veszítve, elérek Kaijuansianba, ahonnan 30.000 ember feláldozásával Maesontoiba indulok.

Naudeau: Ahová 10.000 vitézzel vonul be tábornok ur!

Kuropatkin (oktató hangon): És a vezérkarral! Természetesen itt sem maradok soká, mert Kurokiék sarkamban lesznek és 10.000 katonát a sárgáknak hagyván zsákmányul, bevonulok Sanfuba!

Naudeau: A vezérkarral!

Kuropatkin: Ugy van! De minthogy visszavonulásom végső célja Karbin, vezérkaromat is fel fogom áldozni és a haditeremben megállapított napon bevonulok Karbinba!

Naudeau: Egyedül!

Kuropatkin: Nem! A haditeremmel, mely egészen az 1812-iki hagyományokhoz ragaszkodik. És ennek pontos végrehajtása a fődolog! Ez a legnagyobb katonai dicsőség! Érti!

Naudeau (haláloszólással): Nem!

Kuropatkin (mely megvetéssel): Marha!

r. a.

FŐVÁROS

(*) A huszmilliósi kölcsön. A főváros elhatározta, hogy huszmilliói koronás kölcsönt vesz föl építésre s a belügyminiszter is jóváhagyta. A közgyűlés a programot ugr állapította meg, hogy a munkát a jövő év tavaszán kezdi, a kölcsönt azonban még meg sem kötötte. Az utépítést azonban minden oldalról sürgetik. A tanács természetesen tiltakozik az ellen, hogy megkezdjék a munkát, mielőtt arra meg lenne a fedezet. A pénzügyi bizottság mai ülésén Fenyvessy Adolf sürgette, hogy még az idén kezdjék meg a munkát s azt akarta, hogy a főváros a százmilliósi kölcsönből más célra már lekötött, de még nem folyósított összegből előlegezzon az utépítésre s azután a huszmilliósi kölcsönből fizesse vissza az előleget. Fülöp Károly pedig a huszmilliósi kölcsön realizálását sürgette. Mataska Alajos alpolgármester kijelentette, hogy a huszmilliósi kölcsön terhére tervezett munkákat az idén végrehajtani nem lehet. A közgyűlés elvi határozatát a belügyminiszter csak júliusban hagyta jóvá, a nyári szünetben pedig a kölcsönt realizálni nem lehetett. De nem lehet azért sem, mert a közgyűlés kimondotta, hogy a munkák végrehajtását 1905. év tavaszán kezdi meg. A bizottság az alpolgármester fölvilágosító választát tudomásul vette.

SZINHÁZ, ZENE

**** Opera.** Massenet egyfelvonásos zenedrámáját a *Navarrai leányt* adták ma este, a címszerepben Szamosi Elzával. A kasszonyt erre a szerepre csak bizonyos külsőségek predesztinálják, első sorban a dus fekete haj és a fekete szemöldök. De hangjából egyelőre éppen úgy hiányzik a megkapó drámai kifejezés, mint játékból a szenvedély igazi ereje. A Navarrai leány — a Massenet alkotása — valóságos fanatikusa a szerelemnek, aki vad odandással követi el a gyilkosságot, hogy az imádott Araquil felesége lehessen. Ez a szegény csavargó leány csupa szív, csupa tűz, csupa lobogó önfeláldozás. Mindebből a Szamosi Elza Anitája keveset mutat. A szerep nagy bensősége és közvetlensége helyett jól betanult pózokat kapunk. Nem érezzük a szenvedély igazságát,

nem vagyunk meghatva, nem vagyunk meggyőzve, amikor ezt az Anitát szeretni, szenvedni és fájdalomban megtévelyedni látjuk. — Félvezetel hallgattuk *Kertész*, aki Araquil dalát gyönyörűen énekelte. Szép tenorhangjának a régi csengése visszatért. Legyen gondja rá, hogy ezután állandóan megmaradjon. A katona-románéot *Dalnoki Viktor* pompásan adta elő. A *Navarrai leány* után a *Csavargó és a királyleány* és *Szilka* ügyes balette, a *Törpe granátos* szórakoztatta a közönséget.

**** Nemzeti Színház.** Maeterlinck hírneves darabja, *Monna Vanna* holnap, szerdán kerül először színpadra az új évadban a Nemzeti Színházban. A címszerepet ezúttal is P. Márkus Emília, Prinzuvallet *Ivengé*, Marcót Gál, Guidót Mihályfi és Trivulziet *Ivengé* játszása. — Hétfőn, 26-án mutatja be a színház Rostand *Cyano de Bergerac* című verses színművét. Az újdonsághol már javában folynak a próbák.

**** Királysínház.** A fővárosi közönség ama részének, amely csak délután szokott szokott színházba járni, még nem volt alkalma oleső helyárák mellett operát látni. Vasárnap délután lesz az első ilyen méretek helyáru opera előadás a Királysínházban. Színpad kerül Rossini népszerű dalműve, *A sevillai borhóly*, amelyet a Királysínház énekes személyeire eddig ötször adott elő nagy sikerrel. — Az esti előadásokon az egész héten és így vasárnap is, a nagy vonzerével bír *En. te. 5!* kerül színpadra Kury Klárával és Fedák Sárival a főszerepekben.

**** A szegedi színház megnyitása.** A hosszú nyári szünet után ma nyílt meg a szegedi színház téli szezonja *Rajna* Ferenc és Csobor Károly nagyszerű operettjével, a *Hajdúk hadnaggyával*, amely a szegedi közönséget is egy csapásra meghódította. A megnyitó-előadásnak ünnepi színt adott a premiéren kívül az a körülmény is, hogy a szegedi társulat most vonult be nyári állomásáról s a város közgyűléseinek döntése következtében hat évig állandó lakója lesz az Alföld fővárosának, Szegednek. A közönség lelkesen látta viszont *Janorics Jenő* kitűnően szervezett társulatát, amelynek énekes személyeire kifogástalanul szép, kerekded előadásban mutatta be a *Hajdúk hadnaggyát*. A szerzők lerándultak darabjuk premiérfőre és a zsúfolt ház esthosszat ünnepelte *Rajna* Ferencet és Csobor Károlyt, akik minden felvonás után ötször-hatszor jelentek meg a lámpák előtt. Nagy sikere volt *Székelly Irénnek* és *Parlaghy Kornéliának*. A szerzők nagy babéroköröküket, a két női főszereplő remek bokrétaikat kaptak. Nagyon tetézt a darab korhű, fényes kiállítás és a sok pazar jelmez. Olyan nagy volt a *Hajdúk hadnaggyának* sikere, hogy az egész heti műsort az fogja betölteni. A premié után a szerzők tiszteltető lakoma volt.

**** Szerződtetés.** *Zatocsi Gizella* énekesnőt, ki tavaly jeles eredménnyel végzte az Országos Zeneakadémiait, *Komjáthy János* kassai színigazgató társulatának tagjai közé szerződtette. — *Feldei Boriska*, a vidék jeles szubrettje békés uton fölbonította szerződését *Somogyi Károly* nagyváradi színigazgatóval és *Nádasy József* pécsi színtársulatához szerződtött. Bemutakozását nagy érdeklődéssel várják Pécsen.

**** Az Uránia-színház Amerikában.** A tudományos és népszerű *Uránia-egyesület* a nyár folyamán kiküldte demótörri *Németh Pétert* három darabban a saint-louisi kiállításra, hogy a világ minden nemzetiségű látogatói előtt Magyarország nevezetességeit irásban és képen bemutatassa. A világkiállítás igazgatósága az előadások megtartására átengedte a *Festival Hallt*, az ünnepélyek csarnokát és ezer ezer ember előtt kerültek színpadra az *Al-Duna*, a *Magas Tálra* és *Budapest* című darabok. Az előadásokban is tartott előadásokat az ottani magyar kolóniákon, az elhagyott magyar haza szépségeiről.

**** Kis Színház.** A városi Kís Színház 30-ikán fejezi be előadásait. Az utolsó három előadást *Pataki Ferenc*, *Deák Margit* és *Györfi Dezső* jutalomjátékánál szánta az igazgatóság. — Holnap, szerdán *Elek Hugó* a *Ujvárosi* című egyfelvonásosát mutatja be a színház. A darabhoz *Peterdi* Andor prólogust írt.

**** A bécsi úrvári operából.** Bécsben a színházi körökben az a hír kering, hogy januártól kezdve egy új igazgatói állást szerveznek az úrvári operánál. Az új direktor hivatala e szerint teljesen finanszíriálleggel lesz. Mellette teljes hatáskörrel fog működni a művezető igazgató. Allítólag azért szervezik az új igazgatói állást, mert az úrvár sokallja a kiállításos darabok költségeit.

**** A dalgyűlések monstre-hangversenye.** A budapesti dalgyűlések képviselői *Lang György* fővárosi tanácsos, az országos dalgyűlés elnökeként elnöklésével tegnap értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a dalgyűlések első monstre-hangversenyét nem szombaton, hanem vasárnap délután három órákor, a másodikat pedig vasárnap este hat órákor tartják meg. A dalgyűlések karát *Bellovits Imre* karnagy vezeti.

MŰVÉSZET

□ **A Nemzeti Szalon Munkácson.** A Nemzeti Szalon első munkácsi kiállításának anyagát, mely két egész vaggont tölt meg, az igazgatóság már utnak indította s a kiállítandó anyag rendezése végett a Szalon megbízottai: *Déry Béla* titkár és *Rubovics Márk* műtáros már el is utaztak Munkácsra.

A tárlaton a következő művészek vesznek részt: *Aggházy Gyula*, *Árkai Aladár*, *Bachmann Károly*, *Baditz Ottó*, *Bakos Tibor*, *Balló Ede*, *Bér Dezso*, ifj. *Berkes Antal*, *Bihari Sándor*, *Boem Ritta*, *Both Menyhért*, *Bruck Hermína*, *Csór István*, *Cserna Rezső*, *Déry Béla*, *Eder Gyula*, *Erdőssy Béla*, *Fényes Adolf*, *Freecskay Endre*, *Garay Ákos*, *Glatz Oszkár*, *Gregus Imre*, *Gulácsy Lajos*, *Hahn Arthur*, *Hegedűs László*, *Horthy Béla*, *Jászay József*, *Jendrassik Jenő*, *Istók János*, *Kann Gyula*, *Keményi Jenő*, *Kende István*, *Kézdi Kovács László*, *Klammer Marika*, *Konek Ida*, *Koroknyai Ottó*, *Himfi Lajos*, *Lámáné H. Irén*, *Lukácsy Lajos*, *Madarász Viktor*, *Mátrai Vilmos*, *Márk Lajos*, *Markó Ernő*, *Molnár János*, *Nagy Vilmos*, *Neogrady Antal*, *Nyilassy Sándor*, *Olgay Viktor*, *Pajtás Odón*, *Peske Géza*, *Poll Hugó*, *Pörge Gergely*, *Radnai Béla*, *Révész Imre*, *Rosenmayer Ferenc*, *Rubovics Márk*, *Sikorszkáné-Zsolnay Julia*, *bárá Széplényi Ernesztina*, *Szenes Fülöp*, *Szlányi Lajos*, *Teles Ede*, *Telepy Károly*, *Telkessy Valéria*, *Tolnay Ákos*, *Tóth István*, *Tölgyessy Arthur*, *Ujházy Ferenc*, *Ujváry Ignác*, *Vajda Zsigmond*, *Vaszary János*, *gróf Wickenburg István*, *Wolf Károly*, *Zádor István*, *Zemplényi Tivadár*. Azonkívül kiállítják *Munkácsy Mihály* négy remekét.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Az uzorás.** Egy állítólag fűszeres, *Tóth Imre* is azt az elvet vallotta, hogy apró kölcsönök erősítik a barátságot. Utjába akadt egy árva, mindenkitől elhagyott fiatalember, *Garagos Géza*, akiről megtudta a fűszeres, hogy két év múlva, ha nagykoru lesz, tizenkétezerforintnyi örökséget kap az árvásköztől. Kisebb kölcsönöket adott azután a szegény fiúnak s pár krajeár értékű szalámiért ezekre szóló váltót íratott vele alá. Így ízte szélhámoskodását *Tóth Imre* egész addig, míg *Garagos* hozzájutott az örökséghez. Akkor azután bepörölte s nagy summa pénzt követelt. A pör során kiderült azután uzoráskodása is és a törvényszék egy évi börtönrre és létezer korona pénzbüntetésre ítélte. A budapesti királyi tábla a vádolt büntetését háromhónapi fogságra és hatszáz koronára szállította le. A Kuria harmadik büntetőtanácsa ma a benyújtott semmisségi panaszt visszautasította.

§§ **A tandj miatt.** A múlt esztendőben egy szegény, sok nélkülözés között élő műegyetemi hallgató, *Csihás Gyula* összelopkodott a műegyetemen mindent, ami kezébe került. Műszerek, könyvek, felikabátok tüntek el, majd egyik főreáliskola ásványgyűjteményéből ezrethétszáz korona értékű gyemántot s platina-eszékert lopott el. A vizsgálat során *Csihás* beismerte a lopást. Tanulni akart — mondta — de nem tudta volna folytatni egyetemi tanulmányait, ha nem szerez pénzt. A tárgyaláson beigazolódott, hogy *Csihás* tényleg tandjra fordította a bűnös uton szerzett összeget s a bíróság épp ezért enyhébben bírálta el az esetet: *Csihást* egy évi börtönrre ítélték. A szerencsétlen sorsu fiatalemberre kiszabott ítéletet ma a budapesti királyi tábla jóváhagyta.

§§ **A kassai sikkasztó bünpörrre.** A kassai kir. ítélőtábla ma tárgyalta *Hordék* Ferenc sikkasztó városi pénztárnok bűnügyét, kit a törvényszék három évi fogságra ítélt. A mai tárgyaláson a tábla az ítéletet részben megváltoztatta. *Hordéknak* a sikkasztásban bűnűnek mondta ki, az ítélet egyéb rendelkezéseit azonban helybenhagyta s a büntetésből az eddigi vizsgálati fogságból 1 évet és 5 hónapot kitöltőnek vett. A vá-

ros kárát a fábla nem állapította meg, mert azt senki tőle nem kérte s mert a szakértői vélemények alapján azt úgy sem állapíthatja meg és csak annyit mondott ki, hogy Horalek 2000 koronán felüli összeget síkkasztott a város kárára. A vádlott és védője semmiségi panaszt jelentettek be.

Nyiltér.

Csillaghegyi „ÁRPÁD“-forrás

Kitünő átvit és borvíz. Kapható minden fűszer-, csomagkereskedésben és vendéglőben.

Központi Iroda: I., Attila-körút 37. sz.

IZSÁKI JAKAB és neje szül. Klein Cecília úgy sajt, valamint a rokonság és az elhunyt benső barátai nevében mélyen lesújtva jelentik, hogy forrón szeretett fiuk

Izsáki Ernő ur

a Ferenó József-rend lovagja stb. műszaki tanácsos a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban,

f. hó 17-én, életének 43-ik évében, nagyreményű és munkás életpályája delén, hazája szolgálatában teljesített munkája közepette, Montrealban (Canada) hirtelen elhunyt.

Budapest, 1904. szeptember 20.

Emlékét mindannyian méltóan örizzük.

Nyilatkozat!

„Goldmann és Társai“ cím alatt az „Egyetérds“ mai számában hosszabb közlemény jelent meg, mely a tejkereskedés állítólagos útkaival foglalkozik. Nem bocsátom a cikk érdeme és nem követem annak szélesre taposott részleteit, hanem egyszerűen az engem illető részre vonatkozólag a továbbiakban jelentem ki határozott álláspontomat:

„Mintán a cikk engem mindenféle kifogásolható manipulációval megvádol, annak szerzője ellen a sajtóügyi feljelentést megteszem, egyttal magam ellen az illetékes hatóságnál a feljelentést. Ha pedig verőm közli bárki bizalmatlan volna irányomban, kijelentem, hogy kívánságára a velem kötött szerződését azonnal felbontom. Több szavam ehhez a tárgyhoz nincsen és ezzel ezt az ügyet a magam részéről végleg befejeztem.“

Kelt Budapesten, 1904. szeptember 20-án.

Goldmann József.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

London, szeptember 20.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Sanghainál, hogy a Port-Arthur ellen tegnap újabb megkezdett támadásnál a hajóhad is közreműködött. A japánok ma reggel Sinsinging mindkét oldalán két fontos erődöt foglaltak el.

Pétervár, szeptember 20.

Az orosz távirati ügynökség levelezője jelenti Karbinból mai kelettel: 17-iki hír szerint két különítmény *Rennekampf* és *Samsonov* tábornokok vezetés alatt erősítették a felderítő utat tett, hogy kikütsassák a japán hadsereg állásait Baniapinda mellett. *Rennekampf* tábornok különítménye dél felé elérte Huabzjalinn községet, visszavetette a japán előcsapatokat és megszállta a községtől keletre fekvő magaslatokat. Heves tüzi harc fejlődött, mely az ellenségét arra indította, hogy 4 századdal támadjon. A feladatot sikeres megoldása után *Rennekampf* tábornok délután 2 óra felé visszavonult. *Samsonov* tábornok különítménye megszállta *Sogor* községet, két ágyúval feltartóztatta a *Rennekampf* tábornok ellen irányuló japán támadást és 5 óra felé visszavonult.

TÁVIRATOK

Liverpool, szeptember 20. Az észak-német Lloyd helyi ügynökeit ma utasították, hogy a New-Yorkból való III. osztályú viteldjárt két fontról három fontra emeljék fel és ezt a változást azonnal léptessék életbe.

Páris, szeptember 20. Ma robbanás történt a Ruggieri-féle Sant Quenben lévő tűzijáték-gyárban. Miután munkások nem voltak a gyárban, csak öt személy sebesült meg.

Ferdinánd fejedelem otthon.

Szofia, szeptember 20. *Ferdinánd* fejedelem tegnap visszatért Bulgáriába és a szomóvi pályaudvaron Petkov belügyminiszter fogadta. A belügyminiszterrel folytatott beszélgetés után a fejedelem utját folytatta euxinogradi kastólya felé.

A németalföldi trónbeszéd.

Hága, szeptember 20. A képviselőház ülését a *király* ma trónbeszédével nyitotta meg.

Kiemeli, hogy a külállamokhoz való viszony a legbarátságosabb. A távol Keleten folyó háború alkalmából Németalföld semlegességi nyilatkozatot bocsátott ki. A kereskedelem és hajózás eredményei kívánivalót hagynak hátra. Az ipari eredmények a külföldi versenyre következtében nem felelnek meg a várakozásnak. A Gajol és Allas vidékén történt hadműveletek Szumatránban feltétlenül szükségesek voltak. Sajnálatos, hogy a hadsereghez nem tartozók közül is néhányan életüket veszítették. Németalföldi India pénzügyei gyarapodásra szorúlnak.

A megsértett Egyesült-Államok.

Berlin, szeptember 20. A *Wolff*-ügynökség jelenti Kartagenából (Columbia): Tegnapelőtt óta itteni kikötőben amerikai flotta-tüntetés folyik, mert ez év július 4-ikén beszennyezték az amerikai konzulátus címert. A kolumbiai miniszterium ugylátszik hajlandó megfelelő nyilatkozattal elégtételt adni és új címer méltó elhelyezéséről gondoskodni.

Az olaszországi sztrájk.

Nápoly, szeptember 20. Egy gyűlés után a sztráklók és rendőrök közt kisebb összejutások voltak, melyeknél néhány rovtó multu egyén erőszakoskodásokat követett el. A rendőrség néhányszor a levegőbe lőtt, mire a tömeg szétoszlott.

Közgazdasági táviratok.

Drezda, szeptember 20. A kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat Németország és Ausztria-Magyarország közt már a jövő hónapban folytatni fogják Drezdában.

Bécs, szeptember 20. Báró *Mautner* Miksának, a kereskedelmi kamara volt elnökének utódja *Herzfelder* Hugó lett az 1902. évi választás alapján. Az új elnök társulajdonosa az aspangi kaolin-gyáraknak Bécsben.

Bécs, szeptember 20. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott *buza* tiszavidéki 10.85 —11.20 K. *Rozs* 7.90—8.05 K. *Árpa* 8.90—10.20 K. *Tengeri* 7.45—7.70 K. *Cinquantin* 8.20—8.60 K. *Zab* 7.—7.60 K., válogatott 8.—K.

Bécs, szept. 20. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 657.25. Magyar hitelrészvény 768.—. Bécsi bankkegyesület 281.75. Union-bank 545.—. Ländlerbank 535.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 647.—. Déli vasút 89.—. Elbavölgyi vasút 423.50. Északnyugati vasút-részvény —.—. Dohányrészvény 349.—. Rima-murányi vasút 523.—. Alpesi bányarészvény 484.—. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.40. Osztrák koronajáradék 97.35. Lombard —.—. Török sorsjegyek 135.50. Német birodalmi márka 117.47. Napoleon d'or 19.03.

Berlin, szept. 20. (Ésli forgalom.) 4/0-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 206.60. Osztrák-magyar államvasút 138.75. Déli vasút 18.60. Északnyugati vasút —.—. Elbavölgyi vasút —.—. Osztrák bankjegyek —.—. Buhstiehrad —.—. Orosz bankjegyek 216.25. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, szept. 20. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Arfolyamok májusra. *Ésli forgalom*. Osztrák hitelrészvény 206.60. Osztrák-magyar államvasút 138.90. Déli vasút 18.40. Német bank 226.—. Disconto 121.50. Drezdai bank —.—.

Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkirchen —.—. Harpeni 215.80. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Hibernia —.—. Az irányzat szálladók.

New-York, szept. 20. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 11.10 (10.90). Szept-re 10.75 (10.62). Dec-re 10.65 (11.46). New-Orleansban helyben 11.9/16 (11.7/16). — *Petróleum*: Stand white New-Yorkban 7.85 (7.85). Stand white Philadelphában 7.80 (7.80). Refined in Cases 10.55 (10.55). Credit Balances at Oil City 1.53 (1.53). — *Zsír*: Western steam 7.55 (7.45). Rohe és Brothers 7.65 (7.65). *Tengeri irányzata* állandó. — Szept-re 58.— (56.1/2). — Dec-re —.— (—.—). — Máj-ra —.— (—.—). — *Buza* irányzata szállad. — Píros őszli helyben 114.3/4 (113.1/2). Szept-re 114.1/4 (113.—). Dec-re 113.1/4 (111.1/2). — Máj-ra —.— (—.—) — *Julliasra* —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kacé*: fair Rio 7. sz 8.3/8 (8.3/8). Szept-re 6.65 (6.65). Dec-re 6.85 (6.85). *Liszt*: Spring Wheat clears 4.10 (4.10). — *Cukor*: 3.3/4 —.— (3.3/4). — *Ón*: 27.75—28.— (27.95—28.50). — *Héz*: 12.75—13.— (12.62—13.50). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, szept. 20. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata szállad. Szept-re 107.— (105.1/2). Dec. 109.1/2 (107.7/8). — *Tengeri irányzata* állandó. — Szept-re 52.5/8 (50.3/4). — *Zsír*: Okt-re 7.12 (6.97). jan-ra 7.15 (7.02). — *Scaloma* short clear 8.37 (8.37). — *Sertés*hús: Okt-re 10.30 (10.70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— Szeptember 20. —

Áthelyezés. A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kováchné-Komlássy Róza munkácsi állami óvónőt a kispesti állami óvodához helyezte át.

Pályázatok. Temesvár sz. kir. városnál III. oszt. rendőri állásra, — a fumei kormányzósi tanácsnál hivatalszolgai állásra 4 hét alatt, — a dévai kir. törvényszéknél telekkönyvi átalakító díjnyki állásra szeptember 30-ig, — a köbányai r. k. kántori állásra október 15-ig, — a zombori m. kir. pénzügyigazgatásnál hivatalszolgai állásra október 31-ig, — a moóri kir. járásbírósnál bírói állásra 2 hét alatt nyújtandók be a kérvények.

Napirend.

Naplár: Szerda, szeptember 21. Római-katolikus: Máté. Kántorb. — Protestáns: Máté. — Görög-ország: (szeptember 8.) Kisasszonynapja. — Zsidó: Tischri 12. — Nap kél: 5 óra 30 percek. — Nyugszik: 5 óra 43 percek. — Hold kél: 4 óra 20 percek délután. — Nyugszik: 2 óra 2 percek éjjel.

A közoktatásügyi miniszter fogad 4 órakor. *Medarás-kiallítás* a Nemzeti Szalonban nyitva egész nap. Belépő-díj 1 korona.

Könyves Kálmán-társaság művészeti szalon (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Múzeum. Képtár, nyitva van délelőtt 9 órától 1-ig. — A könyvtár történelmi és irodalomtörténelmi kiállítása megtekinthető délelőtt 9—1 óráig. Belépődíj 1 korona. — Néprajzi tár (Csillag-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépő-díj nincs. — Növénytar (Széchenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Oroszág képtár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig.

Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig.

Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e 9—12-ig és délután 3—6-ig.

Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitve délelőtt 9—1-ig. Belépődíj 1 korona.

Az *Akadémia Goethe-szobája* nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délelőtt 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12 óráig és 3 órától 8 óráig.

Az *agincsnai dsalások és múzeum*. Megtekinthető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endrei ut. Helyérdeklő vasut a Pálffy-térről.

Mentőegység helyiségei a Markó- és Sölyom utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 32. szám alatt Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmentörténelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetéséig árusításokat is eszközöl) a városligeti iparszarnokban (vasár- és ünneppanokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetésége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Váci-körút 23. szám).

REGÉNY

KÉT SZENVEDÉLY

Írta: APRAXIN JULIA grófnő

(50)

Julia pedig, Armandnak ez a szent barátja, akét olyan nagyon imádott, magára vállalta, hogy feltámasztja benne a lelkiismeretét. Igen, Julia megmutatta neki, mennyire igaztalan a boldogtalan asszony iránt, akinek olyan kéréseket lenni megtröste a szívét. És mivel Charceet valószínűleg nem volt rossz, hallván a fiatal márkinét, hirtelen égő fájdalmat érzett, amikor Klotild kétségbeesésére gondolt.

Csak egyetlen kívánsága volt ezúttal, hogy amennyire csak lehet, vizsgálja ezt a szegény asszonyt, akit olyan boldogtalan tett. Mindezekelőtt pedig hozzá akart menni!

Igen, okvetlenül találkoznia kellett vele. Rövid töprengés után intett a kocsisnak, hogy jöjjön oda hozzá s felszállva kocsijába, így szólt:

— La Feuillade bárónéhoz! De siessen! A szép almásszürke nekilátott a gyors ügyesnek.

Utközben Armand azon töprengött, hogyan látja majd viszont Klotildot és mit szól majd hozzá, ha meglátja.

Előre elképzelte azt az örömet, amelyet Klotild érez majd, amikor ott látja magánál.

Tudta, milyen szenvedélyesen szereti őt Klotild.

Énnek elképzelte meglepetését, felindulását, boldogságát!

Egy pillanatra sem kételkedett abban, hogy rögtön megbocsát neki.

Szegény Klotild! Jól tudta Armand, mennyire uralkodik fölötte.

És most csakugyan maga is türelmetlen volt s minél előbb ott szeretett volna lenni Klotild mellett, hogy könnyeit boldogsággá változtassa át.

Ah! Nem is sejtette a boldogtalan, azt a rettenetes drámát, amely ennél az asszonynál lejátszódott, akihez most a legjobb szándékkal sietett most.

Hanem az emberi lélek néha, az élet döntő pillanatában, valami benső sugallattal van megáldva, amely bizonyos kétszeres látással ruházta fel.

Armand idegességében és nyugtalanságában egyre biztatta kocsisát, hogy gyorsabban hajtson, pedig a ló már valószínűleg vágtatott; Armandnak azonban úgy tetszett, hogy a tüzes állat nem megy olyan gyorsan, mint ahogy szeretné.

A fogat végre megállott La Feuilladené palotájánál.

Charceet a gyalogjáróra szökkent, bement a házba és futva ment föl a lépcsőn.

Olyan hevesen nyitotta ki az előszoba ajtaját, hogy Pierre megrémülve féktelenségétől, feléje sietett s figyelmeztette, hogy ne csapjon olyan zajt.

— A báróné ő méltósága nagyon szenved — mondotta halk hangon.

Hanem Charceet, a nélkül, hogy ráhallgatott volna, egy lépést tett, hogy bemenjen a szobába, ahol, mint jól tudta, La Feuilladené rendszeren tartózkodni szokott.

Pierre elébe állott.

— A vikont ur nem mehet be, — mondotta — a báróné senki számára sínes itthon.

Armand félre akarta tolni a szolgát.

— Főre! — kiáltott rá. — Nem lehet itthon senki számára, de az én számomra itthon van.

Pierre meg sem mozdult.

— De hagyjon hát, hadd menjek be! — parancsolt rá Armand.

— Nem, vikont ur, lehetetlen! Teljesítenem kell a báróné ő méltóságára parancsát, aki meghagyta nekem, hogy senkit sem fogad, bárki legyen is az.

Charceet magánkívül s a nélkül, hogy tudta volna mit beszél, hevesen kiáltotta:

— Urnőjének ez a parancsa nem vonatkozik rám!

Már nem is fogta fel azoknak a szavaknak a kiméletlenségét, amelyek felindulásában belőle kiszakadtak.

— Hagyjon, Pierre! Hagyjon, ha mondom, be kell mennem!

És e szavak után a szalon felé sietett; de abban a pillanatban, amikor éppen ki akarta nyitni, hirtelen megállt... Határozottan nyugó-gést, panaszos jajgatást hallott...

— Hallja, Pierre? — kérdezte.

— Igen, vikont ur, igen, tisztán hallok.

Mondtam a vikont urnak, hogy a báróné nagyon szenved. Sohasem láttam még az arcát olyannak, mint ma, amikor a Boisból hazajött.

Armand úgy érezte, hogy égető nyugtalanság szoritja össze a szívét.

És újra a szalon ajtajához sietve, észrevette, hogy kulcsal van elzárva.

— Klotild! — kiáltotta erre lázas izgatottságában, amelyen nem tudott többé uralkodni. — Én vagyok! Hallja? Én vagyok, Armand, aki bocsánatáért eszedik.

Elhalló hangot hallott... akár csak sóhaj-tás lett volna; de Klotild hallgatott. Armand újra szólította... S odaszorítva fület az ajtóhoz, aggódva leste a választ. Ezúttal mintha még hosszabb nyugó-gést hallott volna... aztán semmit sem hallott többé... Nem hallott sem nyugó-gést, sem sóhaj-tást, amely jelezte volna, hogy élő lény van a szalonban.

Pierre látva, hogy milyen mélyen meg van rendülve Charceet és maga is nagyon nyugtalan-kodva urnője miatt, intett Armandnak, hogy jöj-jön közelebb hozzá és titokzatos hangon így szólt hozzá:

— A báróné ő méltósága nem felel a vikont urnak; de ha a vikont ur meg akar tudni valamit, akkor Anglard báró urhoz kell sietnie. Épp az imént vittem neki egy levelet, amelyet urnóm írt neki, amikor a Boisból hazajött; „nagyon sürgős levél” — mondta — s meghagyta, hogy rögtön vigyem el és megtiltotta, hogy bárkit is fogadjak, amikor Anglard báró urtól visszatérek. Ó! Olyan halvány volt, annyira levert, annyira izgatott, hogy keserves volt nézni. Nem tudom, hogy mi baja lehetett; de ismétlem, vikont ur, hogy soha ilyennek még nem láttam és azt is mondhatom, hogy soha senkit ilyen állapotban még nem láttam... A vikont ur legjobban tenné, ha haladéktalanul Anglard báró urhoz sietne. Ott megtudja, miről van szó, ebben bizonyos vagyok.

Armand de Charceet, magánkívül, sietve ment le a lépcsőn. Kocsijába vetette magát és Anglardhoz hajtatott. De fájdalom, Anglard nem volt otthon; nem jött még haza.

Charceet nagyon oda volt.

— Megvárom — mondotta Viktor inasának s bement barátja dolgozó-szobájába.

Rögtön meglátta Klotild levelét az asztalon. Kezébe vette és ide-oda forgatta, mintha ki szeretne volna találni a tartalmát.

A levél nagyon vastag és súlyos volt. Érezni lehetett, hogy a nagy négyszögletes borítékban legalább is három levélpapírosnak kellett lenni.

Mit tudhatott Klotild ilyen hosszasan Anglarddal?

Ezt Armand sehogy sem tudta kitalálni. Kétségtelenül ő róla beszélhetett neki; de hát mit mondott? Mennyit nem adott volna azért, hogy ezt megtudhassa!

De bármilyen benső legyen is a baráti viszony comme il faut emberek között, nem bontják fel az olyan levelet, amely nem nekik van címezve.

Negyedóra mult el így! Negyedóra abban az ideges felindultságban, amelyben Armand volt, rettenetes hosszú idő volt... Engedett is lázas türelmetlenségének, amely émszette; és a helyett, hogy nyugodtan bevárta volna Anglardot a lakásán, elhatározta, hogy a keresésére indul, mindenfelé, ahol csak némi reménye is lehet, hogy rá akad. De alig ment el, alig fordult Armand kocsija jobbra, amikor balfelől Viktor érkezett haza a kocsiján.

És Charceet, nem is sejtve, hogy az, akit hiába keresett, ott volt, ahonnan éppen elment, hogy felkutatssa érte egész Páris.

Amikor Anglard dolgozó-szobájába ment, először is Klotild levelét pillantotta meg.

Inasa elmondta neki, mennyire a lelkére kötötte Pierre, hogy a báró olvassa el rögtön, mielőtt hazajön, megjegyezve, hogy nagyon sürgős dolgok vannak benne.

— Jól van! — mondotta Viktor kezébe véve a levelet. — Hagyjon magamra.

És az ablakhoz menve, feltépte a levél borítékát.

— Ah! — kiáltott fel. — Két másik levél! Mit jelent ez. — És a címetek olvasva: — Az egyik Juliának, a másik Armandnak! Nem értem! Hát lássuk az enyémet! — És átfutotta gyorsan a levelet, amelyet már ismerünk, de amelyet megismétlünk, hogy olvasóink emlékeztetőbe idézzük:

„Önhöz fordulok Anglard, mert ön az ő legjobbját, egyetlen barátját. Arra kérem, hogy adja át neki ezt az isten hozzád. És adja át ezt a másik isten hozzád Moreuil márkinének.

Jól mondtam az imént, hogy még szükségem lesz a barátságára. Köszönöm irántam való jó szándékait. Minden lépés arra, hogy tervemet megváltoztassam haszontalan lett volna.

Mikor ön e sorokat olvassa, megszüntem élni.

Isten önnel!
Klotild.”
Anglard, amikor elolvasta ezt a levelet, ott állt lesujtva.

Mintha a villám csapott volna le előtte.
(Folytatása következik.)

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

— Szeptember 20. —

Állomások	Magasság m.	Ma reggel 7 h				Éjszaka 24 órával	
		Hőmérséklet C°	Szél irányja és erője (1-10)	Felhőzet (1-4)	Csapadék mm.	Hőmér- séklet	mm.
Alma-Északi	66 6	6 6 EK	3	3	—	11	8
Késmárk	68 3	3 3 E	1	3	—	—	—
Budapest	66 5	3 3 E	—	4	ny	10	8
Ó-Gyala	67 3	7 0	—	4	ny	13	7
Bécs	67 1	6 0 E	2	4	4	10	6
Zágráb	67 1	7 5 EK	2	4	3	8	6
Fiume	64 8	10 3 EK	2	3	—	12	8
Pecs	95 4	7 2 EK	4	4	1	8	6
Dobronca	65 1	6 4 EK	4	4	ny	12	5
Szeged	65 4	7 2 E	2	4	—	11	6
Arad	65 4	8 1 Ny	2	4	1	13	8
Temesvár	64 5	8 6 K	1	4	—	13	8
Kolozsvár	—	7 2 EK	1	4	1	10	4
Vajda-Hunyad	65 7	7 9 EK	2	4	ny	10	7
Nagysebán	65 5	6 4 DK	1	4	—	8	5
Bécs	68 5	8 8 ENY	1	4	—	11	6
Prága	71 8	4 6 EK	2	0	—	13	3
Krakó	72 1	4 3 EK	1	4	—	11	3
Tarnopol	—	—	—	—	—	—	—
Bregenz	67 4	0 2 DK	1	1	—	12	0
Salzburg	68 3	2 6 EK	2	1	—	—	—
Klagenfurt	68 2	1 1 EK	4	1	—	11	3
Lesina	61 9	12 9 EK	1	0	—	17	13

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél, É = észak. A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, * = hó, ☾ = köd, ☼ = zivatar.

Hazánkban az idő borus maradt, a csapadék azonban — amely itt-ott hó alakjában is mutatkozott — úgy mennyiség, mint kiterjedés tekintetében esőkent. A hőmérséklet jóval a normális alatt van.

A levegőnyomás eloszlásában és Európa időjárásában lényegesebb változás nem mutatkozott.

Küldés: Lassu hősiylelés és elvtve — főleg délen — eső várható.

Vízállás.

Hely	Szeptember 19.		Szeptember 20.	
	méter	méter	méter	méter
Inn	Schärding ... 1.78 1.55	Tisza	M.-Salget ... 0.16 0.25	
Duna	Passau ... 2.91 2.69		Tekcsény ... 0.32 0.44	
	Linz ... 0.34 0.08		V.-Nameny ... 0.18 0.30	
	Bécs ... 1.50 0.80		Tokaj ... 0.63 0.64	
	Pozsony ... 3.42 2.80		Tisza-Füred ... 0.10 1.10	
	Komárom ... 2.65 3.66		Szolnok ... 1.30 1.36	
	Budapest ... 1.28 2.30		Csongrád ... 1.27 1.36	
	Paks ... 1.92 2.26		Szeged ... 0.17 1.09	
	Mohács ... 1.92 2.26		T.-Becse ... 0.88 0.88	
	Gombos ... 2.72 2.98		Titel ... 1.28 1.20	
	Ujvidék ... 1.59 1.81		Óndóva ... 0.80 0.42	
	Pancsova ... 0.42 0.10		Topolya ... 0.78 0.70	
	Orsova ... 1.35 1.18		Hoór ... 0.85 0.96	
Móra	Magyarfalva ... 0.40 0.54		Budapest Zemplén ... 0.24 0.30	
Vág	Zsolna ... 0.76 0.60		Sajó ... 1.89 1.40	
	Trensen ... 0.76 0.61		Hernád ... 0.29 0.44	
	Szerep ... 1.18 0.90		Bereetty ... 0.10 0.14	
	Sz.-Gyöthárd ... 0.62 0.10		B.-Ufala ... 0.46 0.49	
Rába	Sárvár ... 0.38 0.20		Körös	
	Győr ... 3.32 3.28		Ócsény ... 0.92 0.96	
	Pettau ... 0. —		Belenyos ... 0.35 0.36	
	Zákány ... 0.72 0.42		Tenke ... 0.24 0.24	
	Bares ... 1.09 1.21		Gurahoncz ... 0.16 0.16	
	Eszék ... 2.59 2.62		Borosjenő ... 0.45 0.45	
Mura	M.-Szerdah. ... 1.29 1. —		Békes ... 0.48 0.48	
Száva	Zágráb ... 0.92 0.70		Gyoma ... 0.45 0.51	
	Szécsenk ... 1.57 0.92		Gy.-Fehérv. ... 0.04 0.15	
	Mitrovicza ... 0.72 0.73		Branyicska ... 0.24 0.11	
Szamos	Décs ... 0.18 0. —		Noborsin ... 0. —	
	Esztás ... 0.08 0.56		Arad ... 1.32 1.32	
	Esztás ... 0.39 0.30		Makó ... 0.32 0.30	
Kraszna	N.-Majtény ... 0.24 0.24		K.-Konty ... 0.16 0.06	
Laborczi	Munkács ... 0.15 0.07		Gy. ... 0.61 0.54	
Ung	Ungvár ... 0.12 0.08		Temesvár ... 0.67 0.61	
			Becske ... 0.40 0.59	

KÖZGAZDASÁG

A tőzsde tanács a hó 20-ik napján délután 5 órakor Kornfeld Zsigmond elnöklété alatt teljes ülést tartott. A napirend előtt az elnök a tanács nevében szíves szavakkal üdvözölte Klein Gyula tőzsde tanácsost, abból az alkalomból, hogy ő felsége a király a III. osztályú vaskorona-renddel tüntette ki.

A tanácsülés ezután a következő határozatokat hozta: 1. Elhatározta, hogy a burgonyát a tőzsdei forgalom körébe bevonja, ennélfogva a készáru árának tőzsdei jegyzését folyó évi október hó 1-től fogva elrendelte s megállapította a tőzsdei adás-vételre vonatkozó szokásokat. 2. Kimondotta, hogy a gabonaművek és egyéb termények jegyzési súlyegységét 1905. január 1-től fogva 50 kilogrammra 100 kilogrammra változtatja meg. 3. Elrendelte, hogy a 7¼ számú jelzett kenyérliszt tőzsdei lisztjellegmustrái időközönként szintén megállapíttassanak. 4. Elhatározta, hogy a textil-árakra vonatkozó tőzsdei szokások megállapítása tárgyában értekezletet hív egybe. 5. Elrendelte, hogy a horvát-szlavon országos jelzalogbank Zágrábban 4%-os községi kötelezettség továbbá az Albánia takarékos és hitelintézet Nagy-Szebenben 4½%-os záloglevelei tőzsdeileg lajstromoztassanak és jegyzetessenek. Ezek után a tanács a folyó ügyeket intézte el.

Vásárosok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Kisebb hozatalok mellett az élelmiszerpiac forgalma ma szilárd volt. A vételkedv jó és így a legtöbb cikk ára emelkedett, különösen áll az ez gyümölcsféléknél és pedig szőlőnél. Részleteiben a következőképpen alakult az üzlet: **Husfélék:** Vidéki marhahas eleje 66—76, hátulja 76—90 korona 100 kg. Lehuzott sertéshus 104—116, sertések szalonnával 108—116 fillér kilonként. Öltött borjúk bőrből, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 80—104 fillérral voltak a forgalomban kilonként minőség szerint. — **Tojás:** változatlan az üzlet és ma I. rendű friss telt áru 72—76, apadi 64—68 koronát jegyzett eredeti ládánként. A vételkedv jó, rendszeres nagy tételek felkúldését kérjük. — **Tejtermékek:** I. rendű szövetkezeti teavaj 2.—2.20 korona, jó friss főzővaj 160—180, friss tehéntúró 20—24 fillér kilonként. — **Vagott baromfi:** I. rendű, szépen tisztán kezelt, hizott ludak kilója 124—132 fillér. — **Vadfélék:** nyul nagy darabja 2.20—2.60. Fogoly párja 1.80—2.— korona. Öz 140—150, vaddisznó 70—90, szarvas 80—84 fillér kilonként. — **Gyümölcsfélék:** Mézes-fehér szőlő 20—28, chassels 32—42, passattuti 44—56, török szőlő 22—28 fillér kilogrammonként. Hamvas, kézzel szedett magvaváló szilva 10—14 korona métermázsanként. — **Burgonya:** Nagygyümös rózsza 8.—8.50, sárga 8.50—9.50, fehér 6.—7.— korona kilonként vagonátételben.

Szészárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 51.50 korona pénzben, 52.50 korona áruban. — **Bécsben** a kontingentált készáru 53.60 korona pénzben, 54.— korona áruban.

Juhvásár. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztári részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás 1373 darab juh, — kecske. Jegyzett árak: Elsőrendű ürü 46 f.-től 51 f.-ig kivételesen 52.— kg.-ként, (vagy 35 K.-tól 50.— K.-ig páronként), középmínőségű ürü 39 f.-től 45 f.-ig, kivételesen — f. kg.-ként vagy 27.— K.-tól 34 K.-ig páronként, kosokért — f.-től — f.-ig kivételesen — f.-ig vagy — K.-tól — K.-ig, középmínőségű gyapjas — f.-től — f.-ig kivételesen — f. kg.-ként vagy — K.-tól — K.-ig páronként, kosok legjobb minőség — f.-ig, páronként — korona, kivételesen — korona, rackajuhok — fillér, páronként —36 K.-ig, szerbiai juhok páronként — korona, romániai juhok páronként — korona, anyajuhokért 38—42 f. kg.-ként kiv. f., (26.—23.— K.-ig páronként), kislejtezett juhokért — f. kg.-ként (— K. páronként), kosokért 36 fillér kg.-ként (26—28 korona páronként). — A vásár irányzata élénk volt.

Borjuvásár. 1904. évi szeptember hó 20. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztári részvénytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borjú 446 drb, leölt borjú — db. bécsi borjú — darab, növendékmárha — darab, élő bárány — darab, leölt bárány — darab. — **Árjegyzések:** Belföldi élő borjú I. rendű 84—94 f.-ig, kivételesen 96—100 fillér, II. rendű élő borjúkért 64—82 f.-ig I kilonként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Rugott borjúkért 44—52 f.-ig. Növendékmárha — f.-től — f.-ig. I. r. — f.-ig, középmínőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I k.-kint. Bárány élő — korona, kivételesen — K., leölt bárány — korona, kivételesen — K.-ig páronként. — Az irányzat elsődrendű árakra élénk volt.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbádoghid intézősége.) Szeptember 20. Felhajtás összege 514 db sertés, — darab sildő. Előző napi eladatlan maradvány 762 darab sertés, — darab sildő, összesen 1276 darab sertés, — darab sildő. Eladott 768 darab sertés, — darab sildő. Eladatlan maradvány 508 darab sertés, — darab sildő. A vásár irányzata közepes. Az árak szilárdak. — Következé árak jegyzettettek: Zsirsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 100—104 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogramm 100—104 fillérig, II. rendű selejtezett 96—fillérig, kauló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 100—104 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 96—100 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 87—93 fillérig, sildő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm 86—88 fillérig, sildő 80—fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, elősúlyban értendők.

Bécsi vágómarhavásár. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott vágómarhavásárra felhajtatt 2806 db magyar, 597 db galíciai, 11 db bukovinai, 694 db németországi, összesen 3757 darab szarvasmarha.

Árak: kilogrammonként elősúlyban magyar hizókkör 74—78 fillér, I. rendű minőségű — 78 fillér, kiv. 82 fillér, II. minőségű 62—72 fillér, kiv. III. minőségű 50—60 fillér, galíciai hizókkör — fillér, I. minőségű 76—81, kivételesen — fillér, II. minőségű 66—74 fillér, III. minőségű 58—65 fillér; német hizókkör — fillér, I. minőségű 80—87, kiv. — fillér, legeleje 88—89 fillér, II. minőségű 70—79 fillér, III. minőségű 58—68 fillér. Silányabb minőségű hizókkör — fillér, parasztiókkör 55—56 fillér, legeleje 48—68 fillér. Bika 52—70 K., kivételesen 74 — K., tehén 48—66 K., kivételesen — K., bivaly 34—50 K. Az árak métermázsankint, elősúlyban értendők, fogyasztási adóval együtt.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, szeptember 20.

Nyugodt hangulat mellett 15.000 métermázsza buza került a forgalomba 5—10 fillérig alacsonyabb árakon.

Rozs csendes irányzat mellett változatlan. Zab és tengeriben nem változtak az árak.

Eladott:
Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 81 k. 10 K. 70 f., 200 mm. 81 k. 10 K. 55 f., 100 mm. 81 k. 10 K. 62½ f., 100 mm. 80½ k. 10 K. 60 f., 100 mm. 80½ k. 10 K. 55 f., 300 mm. 80 k. 10 K. 65 f., 200 mm. 80 k. 10 K. 55 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 55 f., 100 mm. 80 k. 10 K. 55 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 40 f., 100 mm. 79 k. 10 K. 40 f. (üszkök).

Fehérmegyei: 250 mm. 76½ k. 10 K. 52½ f. **Pestmegyevidéki:** 100 mm. 80 k. 10 K. 52½ f. **Buda:** 400 mm. 78 k. 10 K. 35 f. **Felsőmagyarországi:** 300 mm. 80½ k. 10 K. 40 f., 500 mm. 80 k. 10 K. 37½ f.

Bánsági: 3500 mm. 78½ k. 10 K. 40 f. **Szerbiai:** 3300 mm. 79 k. 10 K. 20 f. szeptember 30-iki szállításra.

Romániai: 2890 mm. 80½ k. 10 K. 60 f. október 15-iki szállításra.

Mind három hónapra.

Rozs: 500 mm. 7 K. 75 f., 200 mm. 7 K. 65 f., 100 mm. 7 K. 75 f. mind három hónapra, 200 mm. 7 K. 85½ f. paritásra.

Zab: 100 mm. 7 K. 17½ f., 300 mm. 7 K. 15 f., 100 mm. 7 K. 15 f. vasúthoz szállítva.

Készpénzfizetés mellett.
A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

B u z a	50 kilogramm ára		50 kilogramm ára	
	K.-tól	K.-ig	K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	77	10,15	10,20	79
"	78	10,25	10,40	80
"	79	10,35	10,45	81
Fehérmegyei	77	10,10	10,25	79
"	78	10,15	10,30	80
"	79	10,20	10,35	81
Pestvidéki	77	10,10	10,25	79
"	78	10,15	10,30	80
"	79	10,20	10,35	81
Bánsági	77	10,15	10,20	79
"	78	10,20	10,30	80
"	79	10,25	10,40	81
Bácskai	76	10,10	10,35	79
"	77	10,20	10,30	80
"	78	10,25	10,45	81
Szerb	79	—	—	81

Egyéb gabonaművek	50 kilogramm ára		
	K.-tól	K.-ig	
Rozs	uj elsőrendű	7,55	7,70
"	középmínőségű	7,45	7,55
Árpa	takarányú, I. r.	7,30	7,50
"	masodrendű	7,20	7,30
Köles	elsőrendű	6,—	6,—
Zab	középmínőségű	—	—
Tengeri	barbáló	—	—
"	bolgár	7,10	7,20
"	6 felér	—	—
"	uj román vagy bolgár	—	—
"	uj magyar	—	—
Répes	káposzta	11,50	12,—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza	10,23—10,29—10,24
Áprilisi buza (1905)	10,60—10,66—10,60
Októberi rozs	7,58—7,66—7,59
Áprilisi rozs (1905)	8,08—8,02
Októberi zab	6,80—6,81
Áprilisi zab (1905)	7,18—7,19
Májusi tengeri (1905)	7,19—7,20

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza	10,25—10,26
Buza áprilisi (1905)	10,61—10,62
Októberi rozs	7,60—7,61
Áprilisi rozs (1905)	8,02—8,03
Októberi zab	6,80—6,81
Áprilisi zab (1905)	7,18—7,19
Májusi tengeri (1905)	7,19—7,20

Délután fél 5 óraker zárul:

Októberi buza	10,29—10,30
Áprilisi buza (1905)	10,66—10,67
Októberi rozs	7,64—7,65
Áprilisi rozs (1905)	8,07—8,08
Októberi zab	6,87—6,88
Áprilisi zab (1905)	7,23—7,24
Májusi tengeri (1905)	7,22—7,23

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde a tegnapi izraelita ünnepnap után kedvező hangulattal nyílt meg és a legtöbb kivesszopapírban élénk volt a forgalom. Az árfolyamokban az üzlet folyamán olykor némi visszaesés állott be. Délben külföldi jegyzésekre a bányá- és a helyiértékek szilárdan zárultak, a nemzetközi papírok pedig gyengültek. A forgalom élénk maradt.

A helyiértékek piacán szilárd volt az irányzat.

Előzősde. Szilárd. Osztrák hitelrészvény 658,25—659,40. Magyar hitelrészvény 767,75—768,75. Osztrák-magyar államvasút 648,75—649,50. Déli vasút 87,25. Rimamurányi vasmű 518.—520,50. Jelzalogbank 510.—511.—. Közúti vaspálya 581.—582.—. Városi villamos vasút 340.—342,50. Aszfalt 150.—155.—. Kőszénbánya és téglagyár 646.— korona.

Déli tőzsde. Gyengült. Osztrák hitelrészvény 659,50—657,50. Magyar hitelrészvény 770.—768.— K. Osztrák-magyar államvasút 649,75—647,75. Rimamurányi vasmű részvény 523,75—522,50. Magyar leszámítolóbank részvény 458,50—457,50. Jelzalogbank 512,75—511.—. Közúti vaspálya 583.—582,50. Városi villamos vasút részvény 343,50—343.—. Magyar koronajáradék 99,22½—97,27½ korona.

A helyi értékek piaca szilárd. Kötetett: Kőszénbánya és téglagyár részvény 464.—468.—. Magyar aszfalt 156.—. Salgótarjáni kőszénbánya 575.—582.— korona.

A prémiumüzletben díjaztatóskokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 11—13 korona, 1904. szeptember hó végére 14—16 korona.

Utószde. A 4 órai záratokkor maradt: Osztrák hitelrészvény 657,50. Magyar hitelrészvény 767,25. Leszámitolóbank 457,50. Rimamurányi vasmű 522,25. Osztrák-magyar államvasút 647,50. Közúti vaspálya 582.—. Városi villamos-vasút 343.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.				
a) Magyar államadósság.				
	Pénz	Áru	Pénz	Áru
Arany, med.	118,90	119,40	1870. ill. ny.-k.	—
szept.-re	118,90	119,40	200 K.-ás	200,—
Koronajáradék	97,30	97,70	Magy. földh.	97,50
Koronaj. állm.	—	—	herint.	—
szept.-re	97,30	97,40	Horv.-szl. jelz.	97,50
Koronaj. 3¼%	88,75	89,25	földv. kötv.	98,50
Vaskapu-köl.	82,75	83,75	Tiszai nyer-	161,50
			kölcs. 200 K.	161,50
b) Osztrák államadósság.				
Koronaj. máj.	99,25	99,75	Papírj. feb.—	99,25
—nov.	—	—	Magy. K.	99,—
			Koronaj.	99,—
c) Egyéb nyilvános kölcsönök.				
Budapest főv.	98,—	97,—	Temes-Béga-	97,—
1897. 4½% köl.	—	—	társulat 4½%	—

Bankok.			
Angol-osztrák bank	282.-	284.-	M. Jela. hitelb. 511.-
Kis magyar iparbank	336.-	340.-	M. keresk. r. s. 550.-
Pénzüst. hitelb.	130.-	134.-	M. Jela. bank 438.50
Hess. bank	212.-	214.-	V. szep. bank 1035.-
Herzog m. ált. váltóü. r. t.	240.-	240.-	M. t. k. közp. 1035.-
Magyar hitelb. Ugy. szep.	767.50	768.-	Osztr. hitelb. 638.-
M. agr. és jász.	430.-	430.-	Osztr.-magy. b. 1913.-
			Közelít. bank 2880.-
			Osztrály. r. t. 1880.-

Takarékpénztárak.			
Bélvárosi	224.-	226.-	Magy. ált. t. k. 600.-
Bpesti III. ker.	200.-	220.-	Orsz. közp. 1690.-
Bpesti-Kereszt.	212.-	230.-	Pesti hazai 2190.-
Bpesti t. k. és orsz. zálogt.	418.-	422.-	Ugy. tul. jog. 15750.-
Egyes. bpesti	2420.-	2430.-	Ugy. Interia 7800.-

Biztosító-társaságok.			
Bécsi élet- és járadékint.	435.-	435.-	M. Jela. és vizs. bizt. 353.-
Elő magy. ált. Fonctere	730.-	840.-	Nemz. baleset 240.-
	242.-	244.-	Pannónia-víz. 2050.-

Malink.			
Concordia	175.-	185.-	Henger 900.-
Első budapesti Kereszt	1200.-	1200.-	Meln. és sülők 375.-
Lujza	430.-	435.-	Victoria 470.-

Ényák és téglgyárak.			
Észak. közs. Felcsón. bány. és kohó	235.-	238.-	M. ált. kőszab. 320.-
Int. tég. gy. Kőbány. göngy. Magy. szerfát.	540.-	545.-	M. kerámia 146.-
	300.-	305.-	Balgótarján 582.-
	940.-	940.-	Ullás-tégl. és neszegető 318.-
	155.-	157.-	

Vasmű- és gépgyár-részvények.			
Alás m. gasd. gépgyár	150.-	168.-	Nicholson 205.-
"Danubius"	178.-	174.50	Rimannagyár 524.-
Gépm. gyár	3160.-	3190.-	Ugy. szep. re 523.50
			Csúcsok 360.-

Különböző vállalatok részvényei.			
Ált. vag. KSI.	610.-	620.-	"Hüngaria"-mű. 215.-
Bpesti ált. vill. Beszélőud. r. t. Csapajm. gyár	316.-	325.-	trágya 215.-
Részvényserf. Bertsehal. r. t. Spodium-gyár	2650.-	27 0.-	Kőbány. polg. serfát 320.-
Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t.	475.-	495.-	M. cukoripar 1675.-
Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t.	280.-	280.-	M. villamoság 238.-
Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t.	2800.-	2800.-	Nemzetk. vil. lamosság 576.-
Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t. Pénzüst. r. t.	975.-	1030.-	Nemzetk. vag. gonk. 592.-
			Royal-száló 478.-

Közlekedési vállalatok részvényei.			
Ádria* tenn. Bpesti tenn. vaspálya 99	477.-	481.-	Bpest-Ujpest. rakosp. vill. 182.-
U. szep. med. Bpesti Kémi. v. ált. jegy	552.-	563.-	Déli vasút 88.50
Bpesti vill. vas. rólvi 1908.	350.-	369.-	Imnagóhaly. 870.-
Bpesti vill. vas. rólvi 1908.	348.-	343.50	Osztr.-magyar államvasút 388.-
Bpesti vill. vas. rólvi 1908.	348.-	343.50	Ugy. szep. re 647.75
Ugy. ált. jegy.	117.-	120.-	

Eorsjegyek.			
Baszika	19.50	21.50	Glasz vörös. k. 42.-
Ugy. o. felülb.	21.-	22.-	Ugy. o. felülb. 47.-
Beszérvény	520.-	530.-	Osztr. vörös. k. 54.-
Jó-érv.	9.75	10.75	Osztrák hitel. 462.-
Ugy. o. felülb.	9.75	10.75	Pálfy 160.-
M. vörös-ker.	27.-	28.-	
Ugy. o. felülb.	29.-	31.-	

Pénzmenek.			
M. vgy. oszt. arany vert	11.25	11.43	Német bír. b. jegy (100M.) 117.37 1/2
M. vgy. oszt. arany kör.	11.27	11.33	Francia bjegy 95.-
20 fr. arany	19.02	19.07	Olasz bjegy 94.95
Szék. arany	23.46	23.54	Roman bjegy 94.70
			Rus bjegy 94.50
			Rubel 254.25

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 64.—73.— korona, vörös aprószemű 62.—68.— korona, vörös erdőlyi — korona, vörös bánási — korona, középszemű 68.—76.— korona, nagyszemű 80.—86.— korona. Disznószir: budapesti 70.—70.10 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 60.—60.50 korona, 3 darabos 61.—61.50 korona, füstölt — korona. — Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlavóniai — korona, szerbiai — korona, azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előzőszenen ma is folytatódott a hausse irányzat. Az érdeklődés központján az alpesi és rimamurányi részvények állottak, amelyek élénk üzlet mellett újra jelentősen emelkedtek. A sorompópapírok közül villamosági, vimmeringi gépgyár és a petrolum részvények voltak keresettek. A forgalomban ismét

szokálatlanul sokféle érték szerepelt. Az üzlet folyamán nem merültek fel újabb okok, amelyek az emelkedő irányzatot támogatják és a külföldi jegyzések sem buzdítottak, a felemelkedett árak mindazonáltal zárlati is érvényben maradtak.

A déli törszén az alpesi és prágai vasmű részvények újra emelkedtek, később azonban berlini alacsonyabb jegyzések nyomán kissé gyengültek az árfolyamok. Prágai vasmű 2460, csehbanja 1430, bixi közén 660.

Zárlat nyugodt, kevés változással. Prágai vasmű 2460. A magánkamattal 37/16%.

Bécs, szept. 20. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 118.75. Magyar koronajárdék 97.35. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.50. 4% magyar földterhermentesítő kötvény 97.30. Magyar hitelbank-részvény 767.50. Magyar nyerevény-kölcsön-sorsjegy 206.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank-részvény 459.—. Kassa-óderbergi vasúti részvény —. Rimamurányi vasútrészvény 522.75. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar —. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar jelzálogbank 511.—. Adria hajózási r. t. 472.—.

Bécs, szept. 20. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2% papírjárdék 99.40. 4-2% ezüstjárdék 99.10—100.15. 4% osztrák aranyjárdék 119.35. Osztrák koronajárdék 99.40. 1860. sorsjegy 154.40. 1864. sorsjegy 262.—. Osztrák hitelsorsjegy 464.—. Osztrák hitel-részvény 656.50. Angol-osztrák bank —. Unionbank 535.—. Bécsi bankgyűléslet 543.75. Osztrák Länderbank 443.50. Osztrák-magyar bank 1614.—. Osztrák-magyar államvasút 647.—. Déli vasút 87.75. Elbevolgyi vasút 423.—. Dunagőzhajózási társaság 861.—. Alpesi részvény 483.75. Dohányrészvény 348.50. 20 frankos arany 19.03. Cs. kir. arany (vert) 11.34. Londoni váltóár 239.60. Német bankváltó 117.47. Lippó-kohó 416.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 745.—. Török sorsjegyek 135.40. Az irányzat gyengébb.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, szept. 20. (Zárlat.) 4-2% papírjárdék —. 4-2% ezüst járdék 100.25. 4% osztrák aranyjárdék 101.75. 4% magyar aranyjárdék 99.90. Elbevolgyi vasút —. Osztrák hitel-részvény 206.75. Magyar koronajárdék 97.40. Déli vasút 18.75. Osztrák-magyar államvasút 138.40. Károly Lajos vasút —. Kassa-óderbergi vasút —. Orosz bankjegyek —. Bécsi váltóár —. 4% orosz kölcsön 91.50. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpesi bányarészvény —. Olasz járdék —. Disconto Commandit 191.50. Magyar hitelbank —. Altalános villamosági Edison 226.—. Dynamit Trust 184.75. Gelsenkircheni 221.50. Harpeni 215.60. Laurakohó 248.10. Az irányzat renyhe.

Páris, szept. 20. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasút —. Uj török-konzol 86.87. Egyiptomi járdék 108.40. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 1203. 3% os francia járdék 98.15. 4% os spanyol járdék 88.42. 2% os új törleszhető járdék —. Credit foncier de France 711.—. Alpesi bányarészvény 227.25. 4% 1890. román kölcsön 88.25. Görög kölcsön 232.—. Váltó Olasz-országra % pari. Váltó Amsterdamra 206.25. Váltó Brüsszelnre % pari. De Beers 475.50. Chartered 36.25. 5% os bolgár kötelezvény 430.—. Magyar aranyjárdék 100.85. Déli vasút —. Váltó Londonra 252.20. Osztrák aranyjárdék 102.85. Török sorsjegy 129.25. Meridional vasút —. 3% os olasz járdék 104.—. Ottoman-bank 589.—. 4% os francia járdék 98.15. Osztrák földhitelintézet 1323. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 89.40. 4% os 1896. román kölcsön —. Dohányrészvény 387.—. Váltó Bécsre 104.12. Váltó német piacokra 122.34. Rio 14.32. East Rand 204.—. Randfontein 74.—. Magyar jelzálogbank 546.—. Az irányzat javult.

Frankfurt, szept. 20. (Zárlat.) 4-2% os papírjárdék 100.30. 4% os osztrák aranyjárdék 101.75. 4% os magyar aranyjárdék 101.75. Osztrák hitel-részvény 210.90. Osztrák-magyar államvasút 139.10. Eszaki nyugati vasút 104.05. Bustiehradi vasút —. Londoni váltóár 20.40. Bécsi bankgyűléslet 140.30. Villamos részvény 143.50. 3% os magyar aranykölcsön 83.80. 4-2% os ezüstjárdék 100.30. Osztrák koronajárdék 99.80. Magyar koronajárdék 97.40. Osztrák-magyar bank 116.30. Déli vasút részvény 18.50. Elbevolgyi vasút 167.40. Bécsi váltóár 85.83. Párisi váltóár 80.90. Unionbank részvény —. Alpesi bányarészvény 242.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, szept. 20. (Zárlat.) 4-2% os ezüstjárdék 100.10. 1860. sorsjegy 154.—. Déli vasút 18.20. 4% os Osztrák aranyjárdék 101.90. Osztrák hitelrészvény 206.40. Osztrák-magyar államvasút 138.50. Olasz járdék 104.—. 4% os magyar aranyjárdék 100.10. Az irányzat nyugodt.

A budapesti kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szept. 20. A sertésüzlet irányzata: csöndes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (párónként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm felüli súlyban) 119—120 fillérig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 119—120 fillérig. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő súlyban) 119—120 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (párónként 240 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai eredeti (Stachil): Nehéz (párónként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachil): Nehéz (párónként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) 117—118 fillérig.

Sertésüzlet szám: 1904. szept. 18. napján volt készlet 39,028 darab. — 1904. szept. 19. napján felhajtott 544 darab. 1904. szept. 19. napján elszállított 460 darab. 1904. szeptember 20. napján maradt készletben 39,112 darab.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
féragszegység (impotencia) alapú, 67 gyógykezelésre legjobban ajánljuk
Dr. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.
Budapest, IV., Kigó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Level után is biztos gyógyítanak.

A 16583. számú „Eljárás és mechanikai szövészek szamos egyenlő mintájú perszomszöveg előállítására szolgáló mintaszövet szövésére” című, 1899. június 27-ről kelt magyar szabadalomra **vevők vagy engedélyesek keresetnek**
Szíves ajánlatokat „W. D. 5004” jellegű al. Mosse Rudolf, Bécs, I., Seilerstätte 2. továbbít.

Iskolaévhöz
Fü costümök
Fü öltönyök
Havelok
Feltők
Télikabátok
legelőbb szabott árakon — Vidéki megrendeléseknél elegendő a kor megjelölése. Mag. nem felülb. kísérletetik, vagy a pénz visszaadatik.
Rothberger Jakob csász. és kir. udv. szállító
BUDAPEST, Váci-utca 6. szám.

Agulár Ignác

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

Magyarország legnagyobb saját készítésű cipő-gyára.
Feltalálója a világhíró GUZI-koncsnek, mely az egyedüli, ami a bőr ropodását megóvja.
Minden velem egy pár elegáns cipő-számít kap ingyen. — Feltűnést keltenek kitűnő gazdaságos eszím, melyek halálgyógyul teljesen visszahatnak.
Mintán elküldés előtt 20 forint vizspróbát állanak ki. — Minden eszímért 2 évi jótállást vállaltok.

Munkácsipő víxbőrből egy darabból, erős	ft. 2.50
Sztraps-cipő erős víxbőrből, 1200-as	ft. 3.—
Bécsiek egyáltalén víz vagy serpe, fűzős	ft. 3.50
Feltűné elegáns box fűzős cipő	ft. 4.50
Női erős borjúbőr búcsópő	ft. 2.50
Női elegáns serpe bőr fűzős vagy csúcs	ft. 3.—
Elegáns box női fűzős vagy bombos	ft. 4.—
Elegáns női orszákok fűzős vagy csúcs	ft. 3.50
Gazdaság-eszima, valódi bagaribőrből, egy darabból, halálgyógyul vímentesítve, jótállás mellett, erős, dupla-tálcán	ft. 7.50
Borjúbőr nyeltes eszima, finomabb kivitelben, viemeates előlábú erős tálcán, elegáns	ft. 8.50
Gyermek-eszímek erős víxből, szélese dupla tálcán, lakv. borszával, saját készítésű, 3 évig 7 évig	ft. 2.20,
8 évig 10 évig	ft. 2.50, 11 évig 13 évig

Mindenki, ki címét velem közli, egy tégely Guzi-koncsot és több száz fényképpel ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Nem megfelelő kérésre vagy a pénzt visszadom. Postaköltsége csak 30 krajczár. Levegőszívó mérés, ha karcsúsága egy papírpapára állva a fialat körvonalait lenyújtjuk és eszímául a váltót lenyújtjuk.

Dr. FÜREDI
v. kórházi főorvos, katona-, megyei- és kerületi pénztári főorvos, a Medjidae rend lovagja is.
Titkos betegségek
impotencia, nemi és női bajok legvalószínűbb specialitása. Rendel: 9—4, este 7—8; Bpest, IV., Váci-utca 12. Vegyi- és gősesít vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógyítanak. Mérésélt díj.

Biztos nagy jövedelem!

kinálkodik intelligens uraknak, kik az „Erzsébet-szinatorium” sorsjegyek terjesztésével foglalkozni hajlandók. — Bővebbet:

Mercurbank és váltó-üzlet R.-t. Budapest, **IV., Váci-utca 37.**

Változatlan JOD-VAS LABDACSAL BLANCARD SZORPJE

SÁP-KÓR ANGOL-KÓR HALVÁNYSÁG GÖRVELY-KÓR VÉRSEZÉNYESÉG ellen.

BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.
A magyar királyi államvasutak igazgatósága részére 1906. évi január hó 1-ül számított három évre vagyis 1907. évi december hó végéig a fotolitográfiai uton előállítandó menetrend ábrákhoz évenként szükséges mintegy 25 rizsa 68-95 cm. méretű, 1000 ivenként 55 kg. súlyú, IV. jóságú fokozattal bíró normal papiros szállításiára ezentel nyilvános pályázat iratlik ki.

A közelebbi feltételek és részletes módokotok mennyi kereskedelmi és iparkamránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési A III. szakosztálynál (VI., Andrássy-ut 73. sz. II. em. 54. ajtó sz.) kapathatók.

Az ivenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ily felirattal: „Ajánlat 100.394/904. számúhoz” 1904. évi október hó 11-én déli 12 óráig az anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott papiros, egy évi mennyiség értékének 1/2-ka készpénzben vagy állami letételek-re alkalmas értékpapirokban 1904. évi október hó 10-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak főpénztárára letendő.

Budapest, 1904. szeptember hóban.

Az igazgatóság. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése
Budapest, Rottenbiller-u. 33. sz. és Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Őszi vetésre való gabonafélék

kiválasztása céljából ajánlja a **őszi árjegyzékét**, melyet kívántra ingyen és bérmentve küld.

Ezen árjegyzékben leirt fajták néhányára már e helyen is felhívjuk az általános figyelmet. Nevezetesen:

1. Mauthner-féle királyrozs.
2. Mauthner-féle dánial szaktöltő-rozs.
3. Mauthner-féle kolostor-rozs.
4. Mauthner-féle skandináviai ellentálló-rozs.
5. Heinrich tanár-féle rozs.

A Szász Coburg-Gothai Filipp herceg pusztai-vaesi főintézősége a rozsfajták következő jelentését küldi:

Az idel rettetenes szárazság következtében bizony kevés gazdának van módjában bármennyi veteményében is gyönyörködtetni, mi is csak úgy volnánk, ha a véletlen szerencse nem éppen hozsánk jutatta a Mauthner-féle skandináviai ellentálló rozs, a Mauthner-féle dánial szaktöltő rozs és a Mauthner-féle királyrozs-fajtákat termelésre.

A Heinrich tanár-féle rozsról a következőket írják: Arrakt egészen normális viszonyok között, könnyebb talajon katasztrális (1000 négyzetölés) holdankint 2223 kltó, vagyis hektáronként 3890 kltó Heinrich tanár-féle rozsról. Továbbá a következők:

b u z a - f a j t á k r a
hívjuk fel a közügyemet:

Sierban-féle korai rozsdamentes Prolifique-buza.
Ezen fajta korán érlik. Rozsdamentes! Hasonló körülmények között 30-40%-al nagyobb termést ad és súlyosabb minőségű is, mint más említett jó buzafajták. A korábban és későbbben, t. i. október 28-án elvetett földeken a Sierban-féle korai rozsdamentes-Prolifique buza egyszerre már június hó 22-én, június 25-én pedig teljesen beérett.

Trésor, Hybrid-buza, mely a Leidenfroszt-féle nagybossányi aradalomban 100 kltó vetőmag után átlag 2000 kltó szemettermést adott.

Az uralgó takarmányhiányt tekintve, rámutatunk az ugyancsak említett árjegyzékben rovatolt és most vehető következő magvakra, melyek hivatva vannak már kora tavasszal zöld takarmányt nyújtani.

Őszi borsó, Őszi búkköny, Szösös búkköny stb.

?? Gummi és hálhólyag

valódi francia gyártmány, tucatonként 1, 2, 4, 6 és 10 korona, amerikai varrás nélkül 4, 7, 10 és 14 koronáért, 25 darabál álló kollekció sok újdosággal 3 korona. Nővédi „Pessarium celsum” dr. Barlet módszere iserint 3 korona. Árjegyzék ingyen és bérmentve. **M. MÜLLER** gummi-spezialisták, Wien, Wallnerstrasse 1/B, Ecke Kohlmarkt.

STANDARD
életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon.
ALAPITTATOTT 1825.
Magyarországi fiók:
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
(Standard-palota.)

Évi bevétel több mint 33,600,000 kor.
Küválti nyereségnyrészek 170,000,000 "
Vagyon több mint 266,000,000 "
Hatalásetek folytán kifizette több mint 550,000,000 "

A „Standard” kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

- Kétségtelen biztonság. • Alacsony díjak.
- Szabad világtövények. • Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál.
- Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. • Megtámadhatatlanság.
- Feltétlen fizetés ügyilkosság esetében egyévi fennállás után. • Szabad háboru-biztosítás népfelkötők részére.

— Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. —

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily **nemi betegségben szenvednek**

mint bugyos és hólyagbajok, bugyoscsütökölések, vizelet zavarok, effeli magomlések, sebek és bujárkos bántalmak (szpallás) az befertéses utóbagajként fellépő idegbajok, korai férfiero elgyengülés, bármily borkötések sibi-nómái fehérfolyás, mely bajok alapos, gyors és győ-biztos keres gyógyítására, szigoruan tudományos és lelkiismeretes gyórgymodjánál fogva legjobban ajánljuk:

Dr. Garai Antal
v. ca. és kir. főorvos országos hírl és legregibb 30 éve fennálló rendelő-intézetét
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.,
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült bugyos és hólyagbajok vizsgálata vilámas bugyoscsütőrel vizsgálva Vidékek levoletre kimerítő vizást és szakasert tanácsot nyernek, gyógyeserekről gondoskodva less. Tüktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

Hirdetmény.

Alulírt tömeggondnok közhírré teszi, hogy közadós Steiner Jakob csódtömeghez tartozó és a csódteltár 1-217. tétéle alatt felvett üzleti berendezés, vászon-, szövét- és rufos-aruból álló tömegzart ajánlati versenytárgyalás után eladatul fog, az alábbi feltételek mellett:

1. Az ajánlat csak írásban tehető és az alírt tömeggondnokhoz
1904. évi október hó 4. déli 12 órájáig nyújtandó be.
2. Az ajánlathoz melléklendő a becsérték 10%-a, azaz 630 korona mint bánatpénz. Az egyszer megtejt ajánlat csak a betett bánatpénz elvesztése terhe mellett vonható vissza; tehát az ajánlattevő a választmányi ülésig, amely 1904. évi október hó 4-én, délután 2 órakor tartatik meg, ajánlatával kötelezve marad.
3. Az el nem fogadott írásbeli ajánlatok, ugyszintén a betett bánatpénzek a jogosultnak a választmányi ülés után nyomban visszaadtnak.
4. A választmány a beérkezett ajánlatokhoz kötvénines. Jogában áll akár a kisebb ajánlatot is elfogadni, vagy egyáltalán a beadott ajánlatokat mellőzni és újabb árlejtést hirdetni.
5. A csódtömeg a leltári árak mennyiségeért felelősséget nem vállal.
6. A csódtömeg megtekinthető alulírt tömeggondnok vagy helyettese közbenjétével minden nap délután 4 1/2 órától kezdve; vasár- és ünneppan egész napon át előzetes jelentkezés mellett.

Szegeden, 1904. évi szeptember hó 17-én.

Dr. Kormányos Benő
ügyvéd, mint közadós Steiner Jakob csódtömeggondnoka.

Önkéntesi egyenruhák és katonai felszerelések

páratlan elegáns kivitelben legúj-típusosabban

Blum Sándor

elsőrangú egyenruhazati és hadfőszerező intézetében készülnék. Ő felsőge a porra, császár és orosz nagyherceg udv. szállítója.

A méretek föl-vétele végett a cég saját költségén szabászat vi-dékre elküldi.

BUDAPEST,
Váci-utca 15.
Árjegyzék ingyen

Specialista sérvkötőkben!

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus polttával a legkételetesebb a maga nemében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által fölülm minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalú Kétoldalú
12 korona. 24 korona.

Testgyógyászati gyaráimban teljes jutállás mellett készülnék továbbá: jár- és támpékek, műfűzők ferdeízület részére mű-lábak és kezek, haskötők, gummi-görcsér-, harisnyák stb. Valódi francia gummi-övkülönlegességek eredeti párisi csomagolásban.

Árak koronaértékben:
Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Legújabb, 1903. évi, körhíbeilt 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzékét tüktartás mellett küld ingyen és bérmentve

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és köt-szergyára (Alapítatott 1878.)
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

BALDÓCI DEÁK-FORRÁS

A bécsi és londoni kiállításon aranyéremmel és elismerő diplomával kitüntetett

természetes gyógyvíz és kitűnő üdítő ital, melyet egyetemi tanáraink és gyakorlóorvosaink dus tartalmu lithium, glaubersó és vas tartalmánál fogva újabb időben különös előszeretettel rendelik: gyomor- és béluhuzam bántalmaknál, mint emésztési zavarokban, ideges gyomorbagosoknál, máj-, epe és sárgaságban szenvedőknél; vese-, vesemedence- és hólyagbajok betegknél. Kellemes ízénél fogva tisztán és borral, pezsgóval és cognackal felette üdítő ital és hasonló vizeink között a legolosóbb. A „Baldóci Deák”-lithium, glaubersó és vasas ásványvíz 10 lltértől kezdve díjmentesen házhöz szállítatik. — Bővebb ismertetéssel azonnal szolgál a magyarországi vezérképviseletősége: Budapest, IV/L. Fővám-tér 4. Telefon 79-02. a kősp. vásárosarokkal szemben.

Minden szö egyezési beiktatása nonparallel betűkkel 6 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóval: VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Kiadóváltali telefon-szám: 54-39
Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bérletet kell mellékelni. Tudakozásokról a hirdetés számát a kiadóval mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket Kerepesi-ut 25. sz. alatt (Telefon: 54-39.)

árpontos iródnakban, és eredeti nyelvi mellett még a következő fókókban lehet feladni

- Blockner J.** hirdetői iroda IV., Búda-utca 6. szám.
- Breuer Nővérek** dohánypőzsöke Tere-kört 54. szám alatt.
- Deutsch Miksa** Andrássy-ut 33.
- Eckstein Bernát** hirdetői iroda V. ker., Fűrőd-utca 4. szám.
- Engelmann Mór** dohánypőzsöke IV. ker., Kávin-ter 2. szám.
- Frank Pál** könyvkereskedése IV., Gróf Czárky-féle palota, Kosuth Lajos-utca, Kilyó-ter, (Károlyherceg-utca sarkán).
- Fischer J. D.** hirdetői iroda IV., Geröly-utca 1.
- Falkenstein Soma** könyv- és hangszerkereskedés MISKOLCZ.
- Goldberger A. V.** hirdetői iroda IV. ker., Váci-utca 17. szám.
- Goldner Jozsef** Andrássy-ut 50.
- Goldgruber Mór** könyvkereskedés II. ker., Fő-utca 17. szám.
- Groszmann Jágó** fúszér- és vegyeskereskedése MISKOLCZ és környéke részére hirdetések felviteli iroda.
- Hazenstein és Vogler** hirdetői iroda V. ker., Dorottya-utca 9. szám.
- Jambrikoverts** dohánypőzsöke Kerepesi-ut 50' (Takácsk. épü.)
- Kernberg Rozália** dohánypőzsöke VIII. ker., Múzeum-kört 10.
- Leopold Gyula** hirdetői iroda VII., Erzsébet-kört 54. I. em.
- Messe Rudolf** hirdetői iroda IV. ker., Ferenciek-ter 1.
- Mezel Antal** hirdetői iroda IV. ker., Raktár-ut 9. szám.
- Nemetsek A. J.** újsgár-árúdjaja IV. ker., Petőf-ter 3. szám.
- Ilj. Nagel Ottó** könyvkereskedés Múzeum-kört 2. sz. (Nemetzi Színház bérháza).
- Rohoncz Ilona** dohánypőzsöke VI., Andrássy-ut 48. szám.
- Sikráy Samu** hirdetői iroda VI. ker., Váci-kört 33. szám.
- Sólyom Jakab** hirdetői iroda VI. kerület, Király-utca 28.
- Sopronyi V.** dohánypőzsöke VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.
- Szántó Mór** dohánypőzsöke IV., Kockakeméti-utca 14. szám.
- Szabó Elz** dohánypőzsöke Nagymező-ut. 13.
- Schwarz József** hirdetői iroda V. ker., Marokli-utca 4. szám.
- Schönwald Ferenc** dohánypőzsöke IX. ker., Ferenc-kört 32. szám.
- Schödl Gyula** dohánypőzsöke és postagyűjtőhely V., Lipót-kört 8.
- Schneider-fülszöke** Egyszem-ter 5.
- Tencer Gyula** hirdetői iroda IV. ker., Servizi-ter 8. szám.
- Toldi Lajos** könyvkereskedése II. ker., Fő-utca 2. szám.
- Weitzenfeld Jakab** Király-utca 1.
- Winter és Nagy** Magyar utca 6.

Minden apróhirdetést, melyet itt este 6 óráig feladnak, már másnap megjelenik a BUDAPESTI NAPLÓBAN.

Levelezés.

Joghallgató levelezés francián urleánygyal tanulás céljából. Jelleg: „Kézdő.” 31137

Egy csinos szobalány ismeretséget kéri...

egy hozzáillő hatalmberrel, komoly szándékkal. „Szobalány” jellegre a kiadóval. 2704

Szöke Poldinak. Levelve van a főpostán. 171

Betöltendő állások.

Gyári irodába keresetű könyvtáros, levelező, komptorista. Feltevések olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Száma 40 fillér. Kapható csak a kiadóhivatalban: Budapest, József-kört 9. 10261

Pénzügytelni könyvelő, segédkönyvelő, levelező, pénztárnoki és gyakorlati állás betöltendő. Feltevések olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. — Száma 40 fillér. Kapható csak a kiadóhivatalban: Budapest, József-kört 9. 10261

Két tanuló lány felvételt névfönető-műhelybe VIII. Vas-utca 12. I. II. 31140

Tisztesseges mindenek szakácsnő azonnal felvételt. Petőf-utca 12. ajtó 7. 2701

Állást keresők.

Házmesternek ajánlunk vizsgázott villány, gáz és vízvezeték szerelő, ki jelenleg is házmester. Lakik Lukács-utca 2. Ügyközők kiára. 31110

Kereskedelmi feleség vezetett fiatal ember esti órákban tanítást esetleg irodai teendőket elfogad. Levelet: Wesselényi-ut. 68. I. em. 15.

Üzletek.

Fűszerüzlet. Fűszervázhoz kézel, trafik, pálinkakészítés és korszával egybekötve, a község főterén, tulajdonos már 60 év bírja, nagy rakattal, 1000 forintért eladó. Házber 651 150 forint. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Bérbeadó az ország egyik legnagyobb bányavárosában egy szálloda, a város legszebb terén, vendéglő és kávéházal egybekötve, 1600 forintért. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok a Váci-kört mellett, billiárdal, csakis intelligencia által látogatta, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Kávécsarnok ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Fűszerüzlet ritkán kínálkozó alkalmával átlagos napibevétel 300 korona, más vállalat miatt oltós eladó. Bővebbet Radonál, Szésvetsző-utca 11. 31149

Csalárolás

nagyforgalmu vendéglő átvételére 600 forinttal kerestetik. Csalárolás koszmá átvételére. Lehet nőlen is, 150 forinttal kerestetik. György Lászlónál. Aggteleki-utca 19. 31148

Üzleteladók.

kik bármilyen üzletet sürgetően ohajtanak eladni, forduljanak azonnal György László adás-vételi irodájához, Aggteleki-utca 19. 31148

Szatóciszlet

fővárosi egy órányira, pálinkakészítés, dohányüzlet, engedélyvel, az ottani község legjobb üzlete, oltós bérrel, kényelmes lakással, napi kimutatás 38 forint bevétel, míről komoly vevő bármennyig meggyőződhet, neje súlyos betegsége miatt, nagy leltárral 250 forintért eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kört 25. 31150

Kávécsarnok

egyetem mellett, főváros legforgalmasabb üzlete, melyben naponta 300 egyetemli hallgató reggeliz, billiárdal, fénycsón berendezés, ferde mennés miatt 800 forintért eladó. Az üzlet évente 7000 koronát tisztán jövedelmez. Bővebbet László Lipótnál, József-kört 25. 31150

Kávéház

Veszprémmegyeiben, nagyforgalmu kereskedelmi városban, elismert jó forgalmu étkezőcsarnok üzlet, évente tisztán 2000 forintot jövedelmez, házből összes helyiségeket, lakással 450 forint, hály forgalom 1000 forint, oltós feltevések berendezés 800 forintért eladó. Bővebbet Komora György ügyközőségeél, Budapest, Wesselényi-utca 54. 31152

Bodega (borozó)

éjjeli joggal, főváros legrégibb üzlete, mely naponta tisztán 30 koronát jövedelmez, fénycsón berendezés, magának hólly is vezetheti, szakértelmű és ügyköző, neje súlyos betegsége miatt, leltár értékek eladó. Bővebbet László Lipótnál, József-kört 25. 31150

Dohányüzlet

helyiség körülm. fénycsón berendezés, nagyforgalmu, magasabb irótel, halálcsont miatt, azonnal átadó. Bővebbet László Lipótnál, József-kört 25. 31150

Csemegeüzlet

napi 100 korona bevétellel, fénycsón berendezés, forgalmu tisztán 2000 forint, évente jövedelmez 2000 forint. Bővebbet György Lászlónál, Aggteleki-utca 19. 31148

Szállodát

vagy kávéházat keresek vidéken megvételre vagy bérbe. Komora György üzletek adás-vételi ügyközősége, Wesselényi-utca 54. 31152

Vegyeskereskedést

keresek vidéken megvételre, ajánlatokat teljes leltárral, Komora György üzletek adás-vételi ügyközősége, Wesselényi-utca 54. 31152

Pénz.

Pénzkölcsön

minden irányban állami, megyei, városi tisztviselőknek. Kantonizáltaknak, papoknak, tanároknak. Fizetés és nyugdíjelőjegyzésre 10-15 évi törlesztéssel kölcsönözve (váltón nem kell). Azonkívül iparosnak, gazdálkodóknak, minden hitelre szükségük 200 koronától feljebb a kint havi törlesztésre. Kis-koruknak is, ha nagykorúságukig kellő fedezetet nyújtanak váltóra. Konvertálók bírtok és házkölcsönök 10-20 évi törlesztéssel. Kinek birtokait drága kamatu kölcsön terheli, azokat kieserőlen 4 százalékkal. Mindenki bizalommal forduljon hozzám, mert ha csak egy kicsit is hitelképes, sikeresen írok el ügyben. Kovács Emil kint. Magyar-ter 11. ajtó 3. Válaszbelieg epostalóval. 31141

Gyors pénzkölcsön!

Bármily természetű kölcsönöt előleg nélkül közvetlen 400 koronáig jótállni nélkül. Házakra, földekre II. helyre is. Sorsjegyekre, biztosítási kötvényekre, részvényekre azonnal. Nőmet. Bályvány-utca 30. Válaszbelieg. (Ügyközők felvételnek.)

Pénzkölcsönt

utalagos díjjal minden hitelképes egyenként folyósítok, vidékre is: betáblázara II. és III. helyre is. Heller, Fohány-utca 14. Válaszbelieg. 31144

Gyors pénzkölcsönt

előléteget nélkül pénzkölcsönt nyújt törlesztésre Horovitz, 6-utca 45. 2652

Pénzkölcsönt

közvetlen utalagos díjjal 200 koronától feljebb havi törlesztés díjkorlat és leggyorsabban Frommer bankbuzományos Kertész-ut. 29. Válaszbelieg. 31143

Pénzkölcsönt

200 korona után heti egy koronára törlesztésel, bármilyen foglalkozásu egyének, valamint házakra, földekre betáblázás mellett. Marton, Kerepesi-ut 65. Válaszbelieg. 6316

Pénzkölcsönt

kezes nélkül is, banktól gyorsan, privátul azonnal kieszközöl, valamint betáblázara, oltós kamattal. II. esztendő III. helyre is gyorsan elintéz. Rosenberg bankpécselete. Garai-ter 2. Válaszbelieg. 6315

Butorok.

Eladó

elkülöztökösített vegott faragott oszlopok keredne, szövegdíjazás, játkészalt házősálólampa. Sajó-utca 10. földst. 1. 31128

Szoba butor,

divány, káhuázstál, székek sürögés eladók 85 frtért, Vas-ut. 11. 2613

Íróasztal

egészen új, remek munka, 14 forintért eladó. Madách-utca 17. ajtó 24. 6317

Butor

faragott, házősálóba, családi viszonyok miatt, minden elfogadható ártért sürögés eladó. Gólya-utca 37. ajtó 20. 2703

Különféle.

Üzletes család kapható házvezetőny esekadnál havi 12 frtért. Új-ut. 113. II. em. 23. 4695

Csemegeüzlet legjeltelesebb falokból 5 kilogramos postaköszörsz 2 koronáért szállt: Géber József kezelték. Jókai-utca 19. 3146

Pianó 7 oktávás esekad eladó. József-utca 28. ajtó 6. 270

Minden körpontoskatt gyorsan. Jól és olcsón készit a házál Rónál, Bajnok-ut. 16. I. 4. 1126

Hölgyeknek tandótot, segélyt nyújt, titoktartással szűk néző fogad garorított szűkös. Kallósé, Erzsébet-kört 5. I. 18. lépésnél jobbra. 31084

Hölgyek több évi klinikai gyakorlatnál intelligens megközelítő szűkösöléses helyeken lakás eladand szűkösölés. Kintsi-utca 27. I. em. A nagy klinikával szemben. 2245

Zálogcédulákat bármírl, vidékírl is, burorokat, egész nagyrakattal, régiósegeit, öreg hamis fogakat valamint minden elfogadható veszt. Wischrod Jákab, Nagyfuvaros-ut 7. Levelezőlapra azonnal jövek. 3067

Teljes évi ruházatot hatvan forintért készit törlesztésre vidékre is. Guttmann Samuel, VII., Erzsébet-kört 6. 30783

200 kókuszsírt Helleverre kilós bűdönél K. 5.80 fillért kűrl. Boskovits Iszó Budapest, Mátyos-utca.

Hölgyek ügyelmebe szűkösölés nagy gyakorlatnál bíróségűnő ki hály, festést, hajozást, kőrmopolást (manicúr) kezel, ajálkózik. Hünydi-utca 41. I. 6. 2651

Boroshordók kevesse használtak, kaphatók minden nagyságban oltós. 3., Köbánya, házá-ut. 27. a szűkösölés szűkösölésűk bérlelél. Kápolna-ter villamos végállomás. 30903

Övd a feleséged Minden családra néve logfontosabb könyvet a gyermekáldásról több mint 1000 közzöl irattal, dískréte kűrl 90 fillér magyar leltárral. Nőmet. Bályvány-utca 30 fillér. A Kaupa asszony Berlin. M. W. 257. Lindenstrasse 50. 18061

Téllakabátokat

és Elitűnyűt készitok jutányos ártért részletfizetésre is, valamint javítástokat és tisztításokat is elfogadok. Goldstein Simon Kerepesi-ut 65. II. 30. levelező lap utján házők jövek. 30734

Zongora

rövid, oltós eladó. József-utca 28. ajtó 6. 2702

Zongorákat

olesókat, megvételre keresek. Lónyay-utca 26. I. em. 27. 2768

A szűlő

mint gyögyes. Mely hajokban és máttípben kell a szűlőgyógyomódot alkalmazni, arra néve bő tájékoztatást nyújt Dr. Drucker Viktor orvosnak „A szűlőgyógyomó” című könyve. Ára 1 korona. Kapható a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában, Budapest, Körtzelek. 31129

Szegény ember.

aki négy gyermekével hálykátalánna lett és most az éhínség köztélben áll, a jó emberek támogatásáért kéri. Vádken kaphatunk foglalkozást és nem mulaszthat. Most a vasuti községet nem tudja előteremteni. Adományok a kiadóhivatal címére küldendők.

Hordók

és kádák minden nagyságban készen kaphatók: Horodgyár, VII., Gírela-ut 35. 31165

Fűzők

készitok a legújabb divát szerint bámulatos oltós árt; mindenféle javítást és átálkítást a legújanyosokban. Ellenbogen Parkasé, VII., Király-utca 15. II. I. 3595

Boroshordók

kittűn állapotban, oltós eladatok. Roth Jakab borkereskedő. Hólló-ut. 10. 2484

Harisnyák

oltós és jól kötötték és gépelek fűzőknek párja 26 krtól feljebb. Nepszínház-utca 31. I. 14. Kiváratra a munkáért elkűrl. 1342

FLEISSIG Bankház,

Budapest, Erzsébet-kört 2.

Magyar királyi államvasutak igazgatóságára 185.498/994. sz.

HIRDETmény.

Förtöltetési illetek felszámítását eladók baromfi-küldemények szállításra használt kosok förtöltésére. A magyar királyi földművelésügyi miniszter urnak a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ural egytetőrelet a baromfi-küldemények szállítási és megkezes ügyében 1903. évi április hó 9-én kiadott 90.200-111. 3. számú rendelete értelmében a vasutizgatóságok azon vasuti kosokat, melyekben éló baromfi csomagolás eladók használták és minden egyes használt után tisztították és förtöltetettük kötelesek.

Hasonlóképpen kell eljárni éló baromfiak csomagolt állapotban vagyis kerekekben, kosarakba, sálb, vagy szállítási táskákban, ha a kosok és rakodók tényleges beförtözés előfordul.

Amennyiben az éló baromfi-küldemények kirakása valamely magyarországi állomásnál történik, a kosoknak vasut által egyzet förtöltésére a fenntemített korlátmányrendelet értelmében 1904. évi november hó 1-től kezdve további intézkedésig a következő förtöltési illeteknek szűkösölésük kell: a) 4 kerékű, közönséges kosok förtöltéséért koskint 3 korona; b) 8 kerékű közönséges kosok, valamint baromfi-szállításra berendezett kerekeskosok förtöltéséért koskint 5 korona.

Egyekben a magyarországi és bosznia-hercegovina vasutakon érvényes díjazásb I. rész B. szakaszában a II-XIV. fejezet (b) és (j) pontnál által foglalt határozatok megfelelő értelemben alkalmazhatók. Budapest, 1904. szeptember hó 10-én.

A magyar királyi Államvasutak igazgatóság, egyeztetés mind a részos magyar vasutak nevében is (Utányomás nem díjazatik.)

Budapest - pragrahóf vonal.

A szemeslyáthó vonatok a téli menetrend tartamára Balaton-Világos, Zamárdi, Balaton-Földvár és Szaroz megállóhelyeken nem fognak megállni. Aliga kitérő december hó 15-ig és prilis hó 1-től kezdve a személyforgalom nyitva marad. Az összes gyorsvonatok, úgy mint minden éjében, Balaton-Földvár helyett szaroz állomáson fognak feltélesen megállni.

Bares - kákraci vasut.

Bares és Eszék köztél slatin-Náselán át, mindkét irányban egy közvetlen vonatszekezet készitelt, mely odra a 2902/2162. és 2103/2903. sz. motorvonatok mentefelől módosították. A vonatok a következőképpen közlekednek: indulás Bácsradnától, mely odra a 3. óra 50 percor éjfel, érkezés Eszékre 8 óra 10 percor délelőt; az ellenirányban indulás Eszékől, érkezés Bácsradnára 8 óra 51 percor este, Bácsradnára 9 óra 30 percor este.

Közlebeli adatok az állomásokon kifüggesztett menetnőhirdetményekben foglaltatnak. Szegrétt menetrendek, úgy mint eddig, a vasuti pénztárnoki árusítatnak el.

Minden hölgy

jól kifűzőtő mellékeresetelátalánna német kézműmunka által: a munka bárlénel is kiadatik. Prospektus kész mintakal 30 fillér ellenében. (Levélhözegyekben.) Regina Beck, Bécs, XX., Brigittenauerland 28.

Veszünk zalogházi cédulákat

regi aranyat, ezüstöt és drágaköveket eladunk legolcsóbb árt mellett, 6 és 12 szemeslyre való értékesítéssel, arany és ezüst-neműeket a legolcsóbb ártal mellett.

Képes árjegyzék ingyen és bormentve.

